

MAGYAR HÍRADÓ

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Két hónapi harc után Norvégia is megadta magát

Vasárnap éjjelkor a norvég főparancsnokság rendeletet adott ki a fegyveres ellenállás beszüntetésére. — Haakon király és kormánya elhagyta az országot

Nyugaton óriási erővel támadnak a németek

Hétfőn reggel a Svéd Távirati Iroda a háború további alakulása szempontjából rendkívül fontos közlést repített világra: a norvég főparancsnokság két hónap óta tartó küzdelem után parancsot adott csapatainak, hogy az ellenségeskedést vasárnap éjjeltől kezdve szüntessék be. Ez a meglepő s főképpen erkölcsi következményeiben szinte fel sem mérhető híradás annál is inkább megdöbbentette a világot, mert a szövetségesek az utóbbi hetek folyamán szemmel láthatóan óriási erőfeszítéseket tettek a norvég harctéren megcsorbult tekintélyük helyreállítására s norviki sikereik után úgy látszott, hogy rövidesen fognak felmutatni komolyabb eredményeket is. A norvég kapituláció a dolog természete szerint maga után vonta a szövetséges haderők visszavonulását is egész Észak-Norvégiából.

A nyugaton dúló óriási küzdelemhez viszonyítva a norvég hadszíntér fontosságban szinte elenyészik. De hogy a norvég kapitulációnak és a szövetséges haderők itteni visszavonulásának morális hatása és következményei szinte beláthatatlanok, valóban nem lehet kétséges laikus ember szemében sem.

A folyók-menti nagy csata, ahogy az öt nap óta tartó gigantikus küzdelmet a francia hivatalos jelentések nevezik, az utolsó 48 órában a világtörténelem soha nem látott méretű ütközetté alakult át, amely mellett a világháború legvéresebb csatái is egészen eltörpülnek. Minden jel arra mutat, hogy a francia földön dúló nagy küzdelem a döntés stádiumába jutott: legalább is erre vall Weygand tábornok drámai hangú vasárnapi napiparancsa, amely egy percig sem csinál titkot abból, hogy az elkövetkező napok Franciaország sorsáról fognak dönteni. De talán már Franciaországnál is többről van már szó: a következő napok, de legalább is hetek Franciaország és Németország sorsán túlmenően az egész Európa sorsát fogják évszázadokra menően megszabni.

Az első 48 órában még csak gyéren bontakoztak ki az óriási méretű csata körvonalai. A német hivatalos jelentések szükséztlenül voltak s a francia jelentésekből sem lehetett világos képet alkotni sem a német támadás méreteiről, sem annak főbb irányáról. Ma a nagy küzdelem már teljesen kibontakozott a 320 kilométeres egész frontszakaszon. Hétfőn reggel a Stefani haditudósítói azt jelentették, hogy a német egységek elérték Rouen külvárosait. Ez nem kevesebbet jelent, mint hogy ez időszert a Szajna torkolatától kiindulva az Aisne-Marne közén át a Maginot-vonal legfelső szakaszáig tombol a véres pokol, sőt minden jel arra mutat, hogy talán már a következő 24

órában a félelmetes halálvonal meghosszabbodik Longwy-n át egészen Bázelig, hogy azután 320 kilométer helyett 600 kilométeres fronton induljanak el félelmetes útjukra azok az apokaliptikus erők, amelyeknek, úgy látszik, az a szerep jutott osztályrészül a Gondviseléstől, hogy egy korhadt világ romjai fölé egy egészen új világot segítsenek felépíteni.

A nagy küzdelem, ahogyan az ma látszik, már 48 óra óta túl van az egyensúly-helyezeten. A német hadosztályok mindenütt oly nyomasztó és megsemmisítő erővel léptek fel, hogy a máskor mindig szűkszerű Ha-

vas-jelentések szinte megdöbbentő őszinteséggel és nyíltsággal tárják fel a való helyzetet, hogy t. i. a francia haderők a német csapatok hőmpölygő áradatának egyszerűen nem tudnak ellenállani s az egész vonalon megkezdtek a hadvezetőség parancsoltá visszavonulást.

Mikor e sorokat írjuk, a helyzet az, hogy a Somme-on átkelt hadosztályok elérték a Szajna alsó folyását s ezáltal nemcsak Rouen, hanem a tengerparti Dieppe és Le Havre sorsát is megpecsételték. De talán a német haderők itt érezhető nyomásánál is súlyosabb az, amely Soissonon át tör útát magának a Marne irányában. A hivatalos jelentésekben előforduló nevekből arra kell következtetnünk, hogy a Párizs szempontjából rendkívül fontos Compiègne sorsa is a legrövidebb időn belül megpecsétlődik.

Hogy a csata méreteiről csak némi képet alkossunk magunknak, elég megemlíteni, hogy francia katonai körök véleménye szerint német részről mintegy 100—120 hadosztály, 5000 tankot, ezerszámra menő más motorizált harci egységet és 7000 repülőgépet vetettek a harcba. Ezáltal tehát valóban az a látszat, hogy a német hadvezetőség nagy tétre játszik, ami érthető is: a németek ugyanis egy szövetségesre nem számíthatnak semmi esetre sem s ezt nagyon jól tudják. Ez a szövetséges pedig az idő.

Egész vasárnap pillanatnyi pihenés nélkül dult a nyugati csata

Párizsból jelentik: Vasárnap a francia hadvezetőség két hivatalos csata-jelentést adott ki. A Havas iroda vasárnap déli harctéri jelentése szerint a németek szombat az Aisnetől délre támadtak a leghévesebben. Szombat este Breteuil vidékéig jutottak el s harminc kilométerre közelelték meg Beauvaist. Valamivel tovább keletre két támadás indult Perrone városától délre. Az egyik Noyon, a másik Noyon és Breteuil között Montdidier ellen irányult. A térnyerés, amelyet a két támadás eredményezett, nem számottevő és csak néhány kilométerre terjed. Vasárnap reggel a németek más pontokon újból megkezdtek a támadást ugyanolyan hevességgel, emberek és anyagok ugyanolyan harcbevételével, mint az előző napon.

Június 9-én, vasárnap este: a következőket jelentették hivatalosan: A csata változatlan hevességgel folyik és most már az Argonneokig

terjed. A Breslere gyakorolt nyomás csökkent. A páncélos egységeket Forges les Eaux vidékétől Rouen és Gisors vidéke irányában vetették előre. Néhány felderítő előőrs-osztag eljutott Rouen külvárosába, de hasztalanul igyekezett a Szajna felé átkelni. Keletre nem volt olyan heves a támadás, mint szombat. Hadifoglyok elbeszélése szerint az ellenség ezen a vidéken jelentékeny veszteséget szenvedett. — mondja a francia jelentés. — Hasonló volt a helyzet az Oise és az Aisne között Noyontól Soissonig. Pontavert környékén a délután órákban még tartott a támadás. A Champagneban teljes mértékben megakadályoztuk az ellenség nagy támadását. Az ellenség az Aisnet csak két helyen tudta átlépni. Itt a franciák ellentámadásba mentek át. Vousiers-től északra egy ejtőernyős csoport hátsó vonalaink közé leszállott. Ezt bekerítettük.

Weygand tábornok napiparancsa

Arra intette katonáit, hogy visszavonulásra ne gondoljanak

Párizsból jelentik: Weygand tábornok vasárnap reggel a következő napiparancsot intézte a francia hadsereghez:

— A német támadás most már az egész arcvonalon kibontakozott a tengertől Montmédy-ig. Holnapra kiterjed egészen Svájcig. A parancs továbbra is ez marad: Visszavonulásra mit sem gondolva harcoljon és egyenesen csak előre nézzen mindenki azon a helyen, ahova parancsnoka állította! A főparancsnok jól tudja, hogy a hadsereg és légi haderő szüntelenül milyen erőfeszítést tesz és köszönetet mond ezért, de Franciaország még többet kíván tőlük. Tisztek, altisztek és katonák: a haza

üdve nemcsak bátorságot kíván, hanem a legmakacsabb kitartást és legelszántabb harci szellemet. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett és nemsokára kimerül. Elérkezett az utolsó negyedóra. tartások ki szilárdan.

Lebrun fontos tanácskozássra hívta össze a francia kormány tagjait.

Párizsból jelentik: Párizsban vasárnap este minisztertanács volt Lebrun elnök elnöklétével. A minisztertanácsról eddig még semmi sem szivárgott ki. A francia képviselőház csütörtökön ül össze. Egyes lapok alkalmatlannak mondják a mostani válságos időt a képviselőház összehívására. (Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

A negyedik nap hadieredményei

A német jelentés általános előnyomulásról számol be. — Két elsüllyesztettnek hirdetett páncélos cirkáló fényes haditettei az Északi-tengeren

Berlinből jelentik: Vezéri főhadiszállás. A német véderő főparancsnoksága közli: Az Aisne és az Oise szakaszán német gyalogos és páncélos hadosztályok a légi haderő támogatásával négy napos csatában nagy ellenséges erőket vertek szét s újabb ellenséges csapatokat visszavonulásra kényszerítettek. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy a német támadást mindenáron feltartóztassa, megheiusult. A Szajna alsó folyásának irányában az ellenség hátsó védelmi vonalát áttörtük és jelentős hadtáborrendezéseket és készleteket zsákmányoltunk. A Sommeiól délre a légi haderő nagymértékben támogatta az előhaladást. Keleti irányban a német hadosztályok üldözik az ellenséget. A Soissons két oldalán harcolva csapataink átkeltek az Aisne folyón. Vasárnap reggel a franciaországi német arcvonal további részei felsorakoztak a támadásra. Cherbourg kikötőjét újból sikerrel bombázták. Bombákkal árasztották el a Párizstól északra és délre fekvő repülőtereket, útakat és vasutakat. Az ellenség összes vesztesége 58 repülőgép. Kilenc saját repülőgép elűnt. A német légi haderő az Északi-tengeren június 8-án megtorpedózta a *Gloricus* nevű 22 ezer 500 tonnás repülőgép-anyahajót és egy ellenséges rombolót. Egy másik német harci csoport elpusztította a 21 ezer tonnás *Orama* csapatszállítóhajót, a 9 ezer 400 tonnás *Oil-pioneer* angol haditengerészeti tartályhajót és egy modern buvárnaszád-vadászhajót.

A két német harci csoport a *Gneisenau* és a *Scharnhorst* cirkálók köré csoportosulva *Marschall* tengernagy vezérése alatt támadta meg az angol egységeket. A támadás már azért is meglepetés volt, mert az angol jelentések már többször „elsüllyesztették” a *Scharnhorst* és a *Gneisenau* cirkálókat. Az angol tengernagy hivatal szintén jelentette, hogy Narvik előtt tengeri csata folyt le a német és az angol egységek között, de részletesebb közléseket még nem tejt.

A vasárnapi német hadijelentés azzal zárult, hogy az ellenség vasárnapra virradó éjszaka is folytatta a nyugat-németországi területek árapulását. Katonai szempontból kárt nem okoztak.

Giraud tábornok nyilatkozata a francia csapatok súlyos helyzetének okairól.

Berlinből jelentik (D. N. B.): A német fogásba esett Giraud tábornok május 20-án megérkezett egy nyugat-németországi városba, ahol kijelölték a lakhelyét. A kíséretével folytatott beszélgetéséből a következő érdekes részleteket közölték a Német Távirati Irodával:

— A tábornok kijelentette, hogy az alárendelt csapatok súlyos helyzetének fő oka a német páncélos erők és légi kötelékek fölénye volt. Amikor az általános hadműveletekre terelődött a beszéd, Giraud tábornok a maga óvatos és tartózkodó módján utalt arra, hogy a németek talán nem is tudják elképzelni, milyen nehéz negy államból való csapatokat vezetni.

„Párizst ne alakítsák át erődé!” — üzeni a német sajtó a franciáknak.

Berlinből jelentik: A német sajtó óva int ettől, hogy Párizst erődé alakítsák át a német támadások elhárítására. A lapok utalnak ezzel kapcsolatban Varsó példájára. A *Börsenzeitung* szerint nem hihető, hogy akadna még

valaki Párizsban, aki bizik abban, hogy a sors kereké; uicai torlaszokkal és más efélék segítségével meg lehet fordítani, annál is inkább, mert Varsó példája eléggé ismeretes.

A Maginot-vonaltól a tengeri folyók a nagy csata Észak-Franciaországban. — Német előőrsek Rouen külvárosában.

Rómából jelentik: A Stefani olasz hírszolgálati iroda jelentése szerint a francia hadvezetőség számol azzal, hogy a német támadás a Maginot-vonal ellen is megindul. A tengertől a Maginot-vonalig terjedő arcvonalon Weygand tábornok valamennyi tartalékát harcra vetette és így fejtett ki erős ellenállást. Ennek ellenére tart a németek előnyomulása.

Berlinből jelentik Radio Roma hírszolgálat: A németek általános nagy támadása, amely már négy napja megindult, a tengertől a Maginot vonalig terjed ki. Ebben a támadásban több mint száz német hadosztály több ezer repülőgép és harciokos vesz részt. Az általános nagy támadást egyes szakaszokon 48 órás pusztító tüzéségi előkészítés után indult meg.

Weygand tábornok az új védelmi vonalon Rouent, Párizst és Reimst akarta erődközpontokká kiépíteni. A németek feltartóztathatatlanságát előnyomulása folytán a két szélső védőbástya helyzete aggasztó. Párizsra vonatkozólag pedig a német hadvezetőség adott ki figyelmeztetést és Varsó sorsával inti azokat, akik a francia fővárost hadműveleti célokkal akarják veszélyeztetni.

Nagy német sikerekről számolnak be a haditudósítók Bretenil, Noyon és Soisson vidékéről.

Német előőrsek és gépesített osztagok elérték Rouen külvárosát.

Franciaországban a nők katonai szolgálatára is számítanak.

Párizsból jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium rendelete értelmében minden 21—55 éves, nő jelentkezhet katonai segédszolgálatra és minden 20—40 éves nő jelentkezhet pilóta-segédszolgálatra, illetve felvételre a katonai pilóta iskolába. A felvétel alapja az hogy illetők legalább 300 órán keresztül vezettek már önállóan repülőgépet.

A francia vezérkar vasárnapi hadijelentése.

Párizsból jelentik: Szombaton este a francia vezérkar a következő tartalmu hadijelentést adta ki:

A tenger és Chemin des Dames közötti arcvonalon egész nap folyt az ütközet. Oise-től nyugatra az ellenség csökkentette a Bresle-re gyakorolt nyomását s erejének jórészét Aumole és Noyon között összpontosította. Az ellenség gyalogos hadosztályai, amelyek eddig tartalékban állottak, most már beavatkoztak a harcba. Erős tüzéségi tüztől támogatva a gyalogos hadosztályok tüzelőerejüket annyira fokozták, mint az előző napi páncélos német támadás alkalmával. Több mint 20 pillent, új gyaloghadosztályt vetettek harcra a németek s hét páncélos hadosztály mellett.

A mi hadosztályaink másként nem tudták csökkenteni a német tulerének nyomását, csak úgy, hogy az előre megállapított irányban visszavonuló mozdulatokat hajtottak végre. Közben az ellenségnek tekintélyes veszteségeket okoztak.

Oise-től keletre hasonlóképpen erősödött a német nyomás. Itt is új hadosztályokat vetettek harcra s bevonták a küzdelembe a harciokosokat is. A németek megerősítésüknek köszönhetőek, hogy az Aisne-től délre levő magaslatokat birtokukba vették. A mi egységeink lépésről-lépésre védik állásaikat.

Norvégiában megszűnt a harc

A szövetségesek megmaradt csapataikat hazaszállították. — A norvégok letették a fegyvert

Bucurestiből jelentik a rádió hírszolgálat: Stockholmól jelentik: A Svéd Távirati Iroda közli a Norvég Távirati Iroda tromsói jelentését:

— A norvég főparancsnokság parancsot adott az ellenségeskedésnek vasárnap éjféltől kezdve való beszüntetésére. A közvetítők utban vannak.

Stockholmól jelentik: A Svéd Távirati Iroda jelentik: Norvégiában és Svédországban vasárnap hajnalban híre terjedt, hogy a norvégiai angol és francia csapatok visszavonulásra készülnek, valamint, hogy a norvég király és kormány már nem tartózkodik az országban. A Svéd Távirati Iroda szerint hihető, hogy ezek a hírek megfelelnek a valóságnak.

A Svéd Távirati Iroda újabb jelentése idézi a Norvég Távirati Iroda következő közleményét:

— A norvég király, trónörökös és kormány kiáltványban jelentette be, hogy a háboru szükségszerűségei a szövetséges kormányokat arra késztették, hogy valamennyi erejüket más arcvonalra gyűjtsék össze, ahol minden katonára és hadianyagra szükség van. A norvég csapatok, amelyek két hónapos harc során bebizonyították elszántságukat és bátorságukat, nem rendelkeznek elég löszrel és repülőgéppel, tehát nem tudják folytatni a harcot a német tulerével szemben. A norvégok ezentul más arcvonalon vesznek részt a háboruban. A norvég király és kormány elhatározta, hogy az eddig még megkímélt országrészek további pusztításainak megakadályozása céljából eleget tesz a főparancsnokság kívánságának, beszünteti a harcot és azt az ország területén kívülre helyezi. Norvégia szabadságának és jogainak újból való visszanyerése érdekében a munka tovább folyik.

Londonból jelentik: E két norvég külügyminiszter a tromsói rádióállomáson keresztül nyilatkozott és a többi között ezeket mondotta:

— A storting legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a norvég kormány szüntesse be a katonai ellenállást. Elhatározták egyben, hogy a norvég király és a kormány a határon kívülre helyezze át székhelyét.

A német sajtó megállapítása szerint

Weygand védelmi rendszere összeomlott

Berlinből jelentik: A német lapok hosszú cikkekben foglalkoznak a vasárnapi német hadijelentéssel. A „Montag” szerint Weygand tábornoknak most a következőkkel kell számolnia: A Weygand-vonal néhány helyen csak répké

órákig tudott ellenállni. A vonalat a Somme területétől az Aisneig két nap alatt teljes terjedelmében áttörtük. A német támadás a különböző fegyvernemek csapatainak harcbevételével figyelembe vette azt a körülményt, hogy a Somme és az Aisne tulsó partján lévő terep a francia hadosztályok számára sok kilométer mélységben, erdőkben, folyók völgyében tartós védelmi lehetőséget nyújt. Egyes francia ezredek szívós ellenállása mitsem használt. Azokat a francia hadosztályokat, melyeknek a védelmi óv megtartása volt a feladata, a németek szétverték. Az újonnan harcra vetett hadosztályokat visszavonulásra kényszerítették. Weygandnak az az elképzelése, hogy a német támadásról össze-függő vonalon kerül sor, vagy hogy a védelmi vonal segítségével a németekre ezt a támadási taktikát rá tudja kényszeríteni — hamisnak bizonyult. Weygand olyan elképzelésekre dolgozta ki tervét, amelyek a legutóbbi háboruban voltak érvényben, de most idejüket multák. Weygand már nem tud egységes védelemre pontos tervet kidolgozni.

Ha nem lenne,

kirakataink meggyőzik arról, hogy a szezon összes

cipőujdonságait

mi árusítjuk. **Bőséges választék! Szolid árak!**

LUX cipőáruház, Oradea, B-dul Regele Ferdinand 3. Japport cukraszdával szemben. TELEFON 15-39.

Egy szegény kisebbségi család tizennegyedik gyermekének keresztapaságát vállalta a király

Kolozsvár, június 9. Ófelsége II. Károly király, uralkodása új évtizedének első napján Kolozsváron egy szegény kisebbségi munkásember Aikler András 14-ik gyermekének a megkeresztelésénél vállalta a keresztapai tisztet.

A keresztelés szertartása ünnepies keretek között a kolozsvári Iris-telep római katolikus kápolnájában játszódtott le, ahol a felsőes keresztapát legmagasabb rendeltre dr. Tataru Coriolan szamostartományi királyi helytartó képviselte.

A kápolna előtt a telep római katolikus lelkésze, Csenedor Jenő fogadta és üdvözölte a királyi helytartót.

A keresztelők jelen voltak az összes kolozsvári hatóságok kiküldöttei, nagyszámu közönség, valamint a telep lakossága.

A szertartás elvégzése után Veress Ernő plébános-helyettes rámutatott a keresztelő ünnepség kettős jelentőségére. Először új lélek lép be azáltal a kereszténység nagy családjába, s aztán az egyház ez új tagjának keresztapja maga Ófelsége a király. Az ország, amely a legfelsőbb kezdeményezés és nemes védelemnyújtás annyi példáját látta, most ismét tanuja a királyi kegyesség megnyilatkozásának.

Ezután Tataru Coriolan dr. királyi helytartó a következőket mondotta:

— Ófelsége, a király ebben az évben már negyedszer kegyeskedett meghallgatni szamostartományi szegény családok kérését, s fogadta el, hogy a megváltó keresztvíz alá tartsa ezek újszülötteit. Az Allam Koronás Fejének védő gondoskodása ennek az országnak minden lakója fölött, ez alkalommal, ép az uralkodás új évtizedének első napján, a legmagasabb királyi figyelem formájában egy szegény, soktagu kolozsvári kisebbségi család felé fordul, melynek legutolsó sarja abban a kitüntetésben részesül, hogy ezentúl a királyi keresztfiának nevezheti magát.

— Világos példája ennek a szeretetnek, a jövő iránti gondoskodásnak s az állampolgári összhang elveihez való ragaszkodásnak, hogy az Uralkodó hön szeretett fia, Ófelsége Mihai, gyulafehérvári nagyvajda vele hasonlókoru gyermekekkel egy, az ország minden részéből, minden nemzetiségéből és minden társadalmi osztályából összetett osztályban végezte tanulmányait. Az, aki arra hivatott, hogy egyszer ennek a nagylelkű és az emberiség mély hagyományaitól áthatott országnak sorsát irányítsa, roman iskolatársai mellett a magyar tanár sarjadéka, a német tanító fia, a besszarabiai, bukovinai és oltenii szántóvetők gyermekei között gyűjtötte tudását, megismerve és értékelve ilymódon a Román Korona fényétől védett minden nép és tartomány fiainak természetét, hajlamait és különféle tulajdonságait.

— Ugyanolyan mértékben azonban kötelek vagyunk mindannyian, hogy alázattal szolgáljuk a nagy királyi tetteket törhetetlen összetartozásunkkal, mindannyiunknak a Király körül való szolidaritásával.

— Csak a Mindenható ismerheti az országokra és a népekre kirendelt jövő megpróbáltatásait. A világrészt rengető apokaliptikus vihar zúgása közepette, vér és szenvedés között vajdik egy új világ. Bizalommal az iránt, aki férfias határozottsággal irányítja az ország sorsát, szorosán Ófelsége, a Király köré sorakozva, állandóan növelve azt, ami összetart és kiküszöbölve, ami elválaszt bennünket, bármilyen következő új világban is munkabírássunkkal s a mindenki iránti igazságosságunkba vetett hittel. Mint a béke és egyetértés hívó öreinek azonban tudnunk kell, hogy azoknak a legfelsőbb értékeknek védelméért, amelyeket szabadságunk és nemzeti együtartozásunk jelent, szükség esetén készeknek kell lennünk a legnagyobb áldozatra is. Ófelsége megbízásából lévén itt, akit a mai keresztelő ünnepségen legmagasabb kitüntetés folytán képviselő, üdvözölöm Aikler András munkás családját s kérem, hogy ne feledkezék meg soha természetes kötelezettségéről, amely abból háramlik rá, hogy ez volt az első kisebbségi család, amelyből szeretett Uralkodónk új keresztfiat választott ki.

— Ezeknek az érzéseknek közvetítésével, minden jelenlétük egészséget kívánok s szívem mélyéből kívánom, hogy Isten áldása is szálljon Ófelsége által a mai napon keresztény nyé lett gyermek bölcsője fölé, hogy méltóva tegye a legmagasabb megbecsülésre, mely kiválasztotta s legyen állandó utmutatója az életben felsőes Keresztapjának munkapéldája, megérté-

se, bölcsesége és hazaszeretete. Eljen Ófelsége, a Király.

A királyi helytartó ezután átnyújtotta az uralkodó 10.000 leies és a szamostartományi királyi helytartóság 3000 leies ajándékát.

Ezután Bornemisa Sebastian dr. polgar-

A trónralépés évfordulójának ünnepe

Fogadás a trónteremben. — Ófelsége II. Károly király, Tatarescu miniszterelnök és Ilcusu tábornok nemzetvédelmi miniszter beszéde

Bucurestiből jelentik: A trónralépés 10 éves évfordulóját bensőséggel ünnepelték meg az egész országban. Az uralkodó kívánságára a nagyobb ünnepségek elmaradtak. Az összes felekezetek templomaiban ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyeken megjelentek az egyházi, polgári és katonai előkelőségek.

Bucurestiben szombaton délben 12 óra 50 perckor Ófelsége II. Károly a trónteremben fogadta a pátriárchának, a kormány tagjainak, a királyi tanácsosoknak és a hadsereg vezénylő tábornokainak jökvánságait.

Gheorge Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök megható szavakkal üdvözölte Ófelségét és az ország összlagosságának hódolatát tolmácsolta. Hangoztatta, hogy most, tíz év után, mintegy a csúcsról tekinthet vissza a román nemzet a megtett útra. Ez a tíz év a nagy reformok, a szakadatlan munka, a megnevezendő tevékenység jegyében telt el s a hadfelszerelés nagy műve, az ifjuság megszervezése, a nemzeti kultúra kiteljesítése, az ország presztízisének emelése, mind Ófelsége agyában született meg s így jött létre az aktív, alkotó királyság. A világ most súlyos órákat él át, de azért a tízéves áldásos tevékenységre visszate-

mester mondott beszédet. Kijelentette, hogy Kolozsvár városa kötelességének érzi úgy erkölcsi, mint anyagi szempontból védelmébe venni ezt a családot, amelyet a királyi kegy kitüntetett. Közölte, hogy a magas királyi adományhoz Kolozsvár városa a maga részéről 8 méter tűzfával és 5000 leiel járul hozzá.

Majd Manole Enescu ezredes vármegyei prefektus fejezte ki jókívánatait a magas kitüntetésben részesült Aikler családnak és a király új keresztfiának, akinek a vármegye 5000 leit adományoz.

Végül a Magyar Népközösség nevében dr. Bartha Ignác kamarai képviselő beszélt és nyújtotta át a Népközösség ajándékát.

A keresztelő szertartás végeztével a királyi helytartó, a megjelent többi előkelőség és a közönség meglátogatta a boldog Aikler családot és az újszülöttet aki a Károly András nevet nyerte a keresztelésben.

kinnt s a Mindenhatóban bizakodva, nyugodtan tekinthet az ország a jövő elé.

Az uralkodó válaszában kijelentette, hogy ez az ünnepség, mely a mai időknek megfelelően komolyan és egyszerűen folyt le, mélyen meghatotta. A tíz év szakadatlan munkában telt el, de így sem lehetett mindent megvalósítani, amit óhajtottak volna. Az elért nagyszerű eredményekért Ófelsége köszönetet mondott kitünö munkatársainak, akik rendkívüli mértékben segítettek. Egység, munka, hazaszeretet az a hármas jelszó, melynek alapján bizakodással lehet a jövő elé tekinteni.

Ezután Ilcusu tábornok nemzetvédelmi miniszter mondott rövid üdvözlő beszédet a hadsereg nevében s végül átnyújtotta a hadsereg ajándékát, egy díszes buzogányt, mint az erő szimbólumát.

Ófelsége II. Károly király azonnal válaszolt és mélyen meghatva köszönte meg a hadsereg ajándékát.

Nagyváradaon a kisebbségi felekezetek templomaiban délelőtt 10 órakor kezdődött az ünnepi istentisztelet, a görög katolikus és görög keleti székesegyházban pedig 11 órakor. A Te Deum után az Országör szervezet tagjai diszfelvonulást rendeztek az Egyesülési-terén.

Indokolt esetben külön kérvényben kérhetik az állampolgársági névsorból kimaradottak ügyük sürgős elintézését

Nagyvárad. Saját tud. Köztudomásu, hogy az utólagos állampolgársági jelentkezések ügyében a községi előljáróságok a törvény értelmében 1940. február 1-ig tartoznak betérjesztetni a kimutatásokat, amelyek magukban foglalták azokat, akiknek az új törvény szerinti joguk van az állampolgársághoz. E névsorok azonban az igazságügyminisztérium részéről nem érkeztek le, úgyhogy többen — főleg nyugdíjasok — panasszal fordultak a Magyar Népközösség képviselőihez. Ez ügyben dr. Soós István képviselő eljár az igazságügyminisztériumban, ahol megjelent Ulisa Vasilescu államtitkárnál és kérte, hogy ezeket az ügyeket sürgősebben intézzék el, tekintettel azokra, akiknek fontos érdeke fűződik az ügy elintézéséhez. Az államtit-

kár kijelentette, hogy ezeket a listákat egy bizottság vizsgálja felül és ez idő szerint még alig egy pár megyét tárgyaltak le. Dr. Soós István kérésére azonban megígérte, hogy olyan esetekben, ahol rendkívüli érdekek fűződnek az állampolgárság elintézéséhez, az illető egyéni indokolt kérése alapján el fogja rendelni, hogy a közlegeket, ahova ezek tartoznak, soron kívül tárgyalják le. Így tehát mindazok, akiknek sürgős érdeke fűződik az utólagos bejegyzés gyors elintézéséhez, indokolt kérelemmel forduljanak az igazságügyi miniszterhez.

Bizottság ül össze a rokkantak rokkantsági százalékanak megállapítására.

Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes dr. Soós István képviselő többször interpellált a közegészségügyi miniszternél a rokkantak rokkantsági százalékanak megállapítása tárgyaában alkotott bizottság összehívása érdekében. dr. Soós István képviselő most ismét eljárt az ügyben Topa alminiszternél, aki kijelentette, hogy az ügyben már intézkedett az I. O. V. utján a bizottság összehívása ügyében. Ugyancsak intervenált dr. Soós István képviselő atekintetben is, hogy a bizottság hallgassa meg a rokkantakat és ügyeiket részletesen és alaposan vizsgálja be. A miniszter erre nézve is ígéretet tett.

Schmiedt Béla dr.

Tükör előtt

Tükröt tart ez a könyv a mai női lélek elé. Csillogó, homálytalan, derűs tükröt. Ha mégis torzot mutat néha, akkor nem a tükör hibás: torz lélek áll előtte. Leányok, nézzetek bele ebbe a tükörbe! Ismerjétek meg magatokat benne!

Ara: 142 lei és portó.

Arcélek az új német hadseregből

Hét ejtőernyős vadásztisztet a lovagkereszttel
tüntetett ki a Vezér

Berlin, június hó.

A német hadsereg főparancsnokság jelentette, hogy a Vezér hét ejtőernyős vadásztisztet a német vaskereszt lovagkeresztjével tüntetett ki abból az alkalomból, hogy azok a belga előrenyomulás során repülőgépről stratégiai fontos pontokat megszálltak és mindaddig tartották, amíg a földi haderők megérkeztek. A kitüntetéssel egyidejűleg egy ranggal előléptették és ezért az alábbi élet-rajzok címében már mindegyiknél az új rangot tüntettük fel.

Walter Koch őrnagy. Ő a legidősebb a kitüntetett háló között. Kerekén 30 esztendő, 1910. szeptember 10-én született a Rajna melletti Bonuban, édesapja mérnök volt. 1929 március elsején érettségizett le az ottani főreáliskolában és a rendőrségre lépett be jelöltként. 1935. január elsején nevezik ki hadnagynak, majd augusztusban átveszik a légihaderőkhöz és már 1935. szeptember 1-én főhadnaggyá nevezik ki a Hermann Göring-ről elnevezett ezredben. 1938. áprilisában kapitány (három esztendő alatt) és egy pilóta-iskolához vezénylik. A háború kitörése óta egy ejtőernyős század parancsnoka volt és most őrnaggyá léptették elő.

Rudolf Witzig százados Mindössze 24 éves, 1916-ban született, a világháború kellős közepén Röhlinghausenben, édesapja szintén mérnök volt. Mint őrző egy utászászlóaljba lépett be és 1937. április 20-án hadnaggyá nevezik ki. 1938-ban a légierőkhöz kerül, egy hónappal a háború kitörése előtt főhadnaggyá nevezik ki. Most kapitánnyá léptették elő.

Gustav Altmann százados. Született berlini. 1912-ben született Berlin-Britzben. Apja mozdonyvezető volt. A népiskola elvégzése után 1926-20-ig a fodrászmesterséget tanulja ki. 1931-ben a kieli rendőrségre iratkozott be és miután a Göring tábornok nevével viselő tartományi rendőrhadtestben főtörzsőrmesterré nevezik ki, 1935-ben mint főhadnaggyát a Hermann Göring-ezred vette át. 1937-ben ott hadnaggyá nevezik ki és 1939. április 1-én főhadnaggy és június óta századparancsnok. Haláltmegvető bátor magatartásáért, melyet az Albert-csatorna erődítményeinek elfoglalásánál tanúsított, a lovag keresztet és századossá való előléptetését nyerte jutalmul.

Walter Kiess százados 1914. október 9-én a thüringiai Suhlban született. Szülővárosában tette le a főreáliskolai érettségét 1933-ban és a következő évben a Brandenburg/H-i rendőrségre iratkozott be. Innét a Göring tábornok tartományi rendőrség-

hadtest vette át, majd 1935-ben főszázadosi rangban a Hermann Göring-ezredhez helyezték át. 1936. április 20-án hadnaggy lett. 1938-ban átlépett a repülőkhöz. A belga előrenyomulás közben tanúsított különleges teljesítményeiért a lengyel hadjárat alatt főhadnaggyá előlépett fiatal tisztet századossá neveztek ki és megkapta a lovagkeresztet.

Egon Delica főhadnaggy 1915-ben született Stettinben. Mint tartalékos, megfigyelői kiképzést nyert. Végigharcolta a lengyel hadjáratot, a vaskereszt II. osztályával tüntették ki és 1939. december 28-án őrmesterről hadnaggyá nevezték ki. Egy pilótaiskola vezetését bízták rá, ahol számtalan nilótát képezett ki a légihaderő számára. Az Ehen Emael, Liütich egyik legerősebb várművének elfoglalásakor tanúsított különösen bátor magatartásáért kapta meg a főhadnaggyi kinevezése mellé a lovagkeresztet.

Gerhard Schacht főhadnaggy Szintén berlini. És még alig 24 esztendő, 1916. június 4-én született Berlin-Steglitzben. 1934-ben érettségizett a Berlin-Lankwitz-i reál gimnáziumban és mint önkéntes a 3. sz. felderítő osztályba jelentkezett katonai szolgálatra. 1935-ben mint őrző kivált és 1936-ban mint őrző újra belép csapattestébe. Innen áthelyezik a légihaderőkhöz, ahol 1938. február 24-én hadnaggyá nevezik ki, megfigyelői kiképzést nyert majd mint fegyver- és bombaelőadó egy harcirepülő-iskolához kap beosztást. A háború kitörésekor egy századhoz nyert beosztást. A belga Albert-csatorna való átjárását biztosító ejtőernyős vállalkozásokban tanúsított különleges bátorságáért kapta meg a lovagkeresztet és a főhadnaggyi rangot.

Martin Schächter főhadnaggy Szintén alig 25 esztendő, 1915-ben Petershagenben született, atyja főtanító volt. A minden- Bessel-főreáliskola érettségi bizonyítványával a zsebében 1935-ben a glogau utászászlóaljba lépett be. 1937-ben a légierőkhöz helyezik át és 1938-ban ott hadnaggyá nevezik ki. Megfigyelőnek képezik át, majd az egyik harcirepülőiskola fegyver- és bombaelőadójaként teljesít szolgálatot. A háború kitörésekor csapatbeosztásban találjuk. A belga erődítmények elfoglalásánál tanúsított nem mindennapi elszántságáért — mely alkalommal meg is sebesült — kapta meg a lovagkeresztet és a főhadnaggyi kinevezést.

Ilyen emberekből áll a fiatal német néphadsereg még fiatalabb emberekből álló tisztikara. Győzelemre vannak nevelve!

Sterio Leonidas

Amerikában német állampolgárokat tartóztattak le

Washingtonból jelentik: Az U. S. A. rendőri hatóságai nagyarányú letartóztatásokat eszközöltek a Panama-csatorna közelében élő, vagy ideiglenesen tartózkodó idegenek között. Az ellenőrzés alá helyezettek között van 500 német is

Ugyvivőt küld ki a Szovjet Romániába

Rómából jelenti a Radio Roma hírszolgálat: Bucuressti-i illetékes román körök úgy tudják, hogy a szovjet rövidesen ügyvivőt küld Romániába.

Franco tábornokot a legmagasabb portugál érdemrenddel tüntették ki

Madridból jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint a spanyol fővárosban portugál küldöttség érkezett, hogy átnyújtsa a „Torony és Kard” rendet a lánccal Franco tábornoknak. Ez a kitüntetés a legmagasabb portugál rend, amelyet katonai érdemek elismeréséül csak külföldi államfőknek adományoznak.

Közyűlést tartott a Katolikus Kör

Megválasztották az új tisztikart

„Még sok nemes szivre és őnzetlen munkára van szükségünk”

Nagyváradi. Saját tud. A Katolikus Kör szombat délután nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi közgyűlését. A közgyűlésen a tisztikar és a vezetőség tagjain kívül nagy számban vettek részt a Kör rendes tagjai is. Dr. Gyöngyössi István világi elnök nyitotta meg a közgyűlést, meleg szavakban üdvözölve a megjelenteket. Az elnöki megnyitó után beszámolt a Kör két évi működéséről. Beszámolójában örömmel állapította meg, hogy a nehéz idők ellenére fenn tudta magát tartani a Kör s tagjainak száma hatalmas arányban állandóan emelkedik. Hálával adózott azoknak, akik adományaikkal segítettek a Kör nemes céljait. Megemlítette, hogy a Kör életében érezhető lendületet hozott a Nagyváradi Sport Egylettel 1939 októberében létrejött kapcsolat. Megemlékezett a Kör időközben elhunyt tagjairól, majd köszönetet mondott az egyesület ügyeire önzetlen munkát kifejtő férfiakkal.

— Még sokak nemes szivére és őnzetlen munkájára van szükségünk, hogy Körünk szép hivatását a megvalósulás felé segítsük — mondotta beszámolója végén, — mert mi élni akarunk, nekünk élnünk kell!

Az általános megelégedéssel fogadott beszámoló után Brösztel Lajos apát kanonok indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg a közgyűlés dr. Gyöngyössi István kifejtett munkásságáért majd előterjesztették a két évi záróműködését. Tekintettel arra, hogy a régi vezetőség megbízatása lejárt, sor került a tisztikar megválasztására. Imrik S. Zoltán prelátnak kanonok elnöksége alatt a közgyűlés egyhangulag újválasztotta a régi vezetőséget és kiegészítette a választmányt.

A választás értelmében a Kör tisztikara a következő:

Egyházi elnök: dr. Némethy Gyula, egyházi alelnök: dr. Lestyán Endre. Világi elnök: dr. Gyöngyössi István, világi alelnök: Pintér István. Az igazgató választmány tagjai: Arnóczy József, dr. Bánáss László, Belányi Imre, Brösztel Lajos, dr. Czifra Kálmán, Dévald László, Gálffy Sándor, Cziller Imre, Halász Gyula, Hencz Aurel, Horváth Árpád, Imrik S. Zoltán, dr. Kaczián Kálmán, Klemensz Rezső, dr. Krüger Jenő, dr. Medvigy Ferenc, dr. Nemesek József, Novomeszky Imre, Papp Sándor, dr. Patzkó Elemér, Pribek Imre, dr. Rosshopfi Béla, Rozsly István, dr. Schriffert Béla püspöki helynök, Székely Gyula, Sztarill Ferenc, Várady István, Várady Boldizsár, dr. Völgyi Gábor, Zitzmann Ferenc, Wallner Győző, Bodnár László, Tóth László. Számvizsgálók: Schiller Ferenc, Igaz Károly, Mártonffy Zoltán. Titkár: dr. Bartos Gyula. Pénztáros: Jelinck Géza.

A közgyűlés dr. Gyöngyössi István zárószavával ért véget.

1940 június 1-én nyílt meg a

Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

Carmen-Sylva Fekete tengeri fürdőn

50 százalékos vasuti kedvezmény

180 szoba, 800 ágyval, fürdőszobák, teljes komforttal és luxus ágyneművel felszerelve.
Elsőrendű étterem, román, magyar és nemzetközi konyhával.

Nyitva június 1-től szeptember 1-ig.

Pneuma, isias, angolkór, skrofula, női betegségek, csont, tuberkulozis, derékfájás és általános gyengeségben szenvedők biztos gyógyulást kapnak.

Pausálkúrák, hideg és meleg iszapfürdőkkel.

20 napos kúra meleg iszapfürdőkkel, taxákkal együtt

Lei 7.000.- és lei 8.300.-

egy személy részére, vagy 10 napos kúra két személy részére szóló jegyfüzetek alapján. Jegyfüzetek, prospektusok és jelentkezések szobák lefoglalása végeit lapunk kiadóhivatala utján, Oradea-Nagyváradi, Str. Regele Carol II. No. 5.

Forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

Az új kegyelmi törvény

II. Károly király uralkodásának tízéves fordulója alkalmával széleskörű közkegyelmet gyakorolt

Az amnesztia-rendelet pontos szövege

Bucurestiből jelentik: Trónralépésének tízedik évfordulója alkalmából az uralkodó, a miniszterelnök, az igazságügyminiszter és a nemzetvédelmi miniszter előterjesztésére kegyelmi és büntetés-csökkentési rendeletet írt alá. A kegyelmi rendelet így szól:

Az alkotmány 46-ik szakasza értelmében a következőket rendeljük el:

1. *szakasz.* Megkegyelmezésben, illetve büntetés elengedésben részesítjük a büntető, polgári, katonai, vagy más igazságügyi hatóságok által elítélt egyéneket, akiknek büntetése a jelen rendelet törvény életbelépése alkalmával már jogerőre emelkedett.

2. *szakasz.* Kegyelemben részesítjük mindazokat, akiket legfeljebb egy hónapig terjedő elzárással, vagy 5000 leig terjedő pénzbírsággal sújtottak.

3. *szakasz.* Kegyelemben részesítjük mindazokat, akiket a II. Károly király büntető törvénykönyv 341. és 346-ik szakaszai alapján legfeljebb hat hónapi fogházbüntetéssel sújtottak.

4. *szakasz.* Az alantiek szerint csökkentjük mindazoknak a büntetését, akiket bármilyen törvény alapján pénzbírságra ítélték:

a) Az 5001 leitől 10 ezer leig terjedő pénzbírságokat 10 százalékkal; a) 10—20.000 leig a bírság harmadára; c) 20 ezer leig felül felére.

5. *szakasz.* Az elzárásra elítéltek büntetését a következőképpen csökkentjük: a) Egy hónap és egy naptól hat hónapig bezárólag a büntetés egyharmadára; b) Hat hónaptól egy évig a büntetés felére.

6. *szakasz.* Kegyelemben vagy büntetés-csökkentésben részesítjük mindazokat a hadirokkantakat, akik a tett elkövetése alkalmával még kiskorúak voltak, valamint azokat, akik az 1939. év folyamán és a jelen törvény életbelépéséig katonai összpontosításon vettek részt a katonai egységeknél, vagy a hadsereg szolgálatában, az alábbi sorrend szerint:

a) Megkegyelmezünk a legfeljebb négy hónapi elzárásra elítélteknek, valamint azoknak, akiket legfeljebb 10 ezer lej pénzbírsággal sújtottak; b) 10 ezer leitől 20 ezer leig terjedő pénzbírságokat egy harmadára csökkentjük; d) A négy hónap egy naptól egy évig terjedő elzárásra elítéltek büntetését egyharmadára csökkentjük le; e) Egy évtől három évig elzárásra elítéltek büntetését felére csökkentjük.

Hogyan alkalmazzák a kegyelmi törvény rendelkezéseit

7. *szakasz.* A törvényrendelet előírásai értelmében minden egyes esetben az ítéletet veszik alapul és nem az időt, amit az elítéltek még ki kellene töltenie. Azok részére, akik más kegyelmi rendelet alá is esnek a jelen törvényrendelet előírásait alkalmazzák, de csak abban az esetben, ha ez reájuk nézve kedvezőbb, a kiszámításnál tekintetbe véve a büntetést, amelyre el voltak ítéltve.

8. *szakasz.* Amennyiben több kitérés alatt lévő, vagy folyamatban lévő büntetésről van szó a kegyelmi rendeletet nem az egyes büntetések, hanem azok összessége után alkalmazzák.

9. *szakasz.* Akiket egyazon határozattal pénz- és fogházbüntetésre is ítélték, azoknál a fogházbüntetést és a pénzbírságot külön veszik tekintetbe, a büntetés nagysága szerint a fenti szakaszok előírása alapján.

10. *szakasz.* A büntetés a jelen törvény életbelépésekor jogerősnek számít abban az esetben, ha a büntetés megfellebbezhető, vagy a törvényes határidőn belül meg is fellebbezték, ha az elítélt lemond a felelősségéről.

Kikre nem vonatkozik a kegyelmi törvény?

11. *szakasz.* Nem vonatkozik a kegyelmi törvény az alábbiakra: a) a büntető törvénykönyv értelmében többszörösen visszaeső bűnösöknek nyilvánítottakra, kivételt képeznek azok, akiket az erdő törvény 60-tól 70-ig és 72-től 75-ig terjedő szakaszainak előírása alapján ítélték el és ha az illető 1939 és 1940-ben egészen a jelen rendelet törvény életbelépéséig katonai összpontosító gyakorlaton vettek részt és akik a kegyelmi törvény előnyeiben részesülnek, még abban az esetben is, ha visszaeső bűnösök. b) Hazaárulás, kémkedés az állam biztonsága ellen elkövetett bűntény, vagy kihágás, szándékos emberölés, betöréses lopás, gyújtogatásért, valamint az erdő törvény 71-ik szakaszában foglaltak miatt elítélt tettesek, felbújtók, vagy büntársakra szintén nem vonatkozik a kegyelmi törvénye. c) Nem vonatkozik a kegyelmi rendelet azokra, akiket szállítási csalásért, anyaghamisításért, gyávaságért, csalásért, katonai ör bántalmazásért, lázadásért, fegyvelemsértésért, katonai szökésért a II. Károly király katonai törvénykönyv 507. 508. 510. 512. 515. 521 2 és 3-ik pontja, 522.

2. és 3-ik pontja, 529. 531. 533 4. és 5-ik pontja, 546. 547. 548. 549. 564. 567 és 574. szakaszai értelmében, mint tetteseket, felbújtót, vagy büntársat két évnél nagyobb fogházbüntetésre ítélték el, d) Azokra, akiket sikasztásért, közokiratok hamisításáért és használatáért, pénzhamisításért, vesztegetési pénz elfogadásáért, ha az illető köztisztviselő, hamis csődért, hamis ügyvezetésért, az 1927 júliusi és a szesz italok készítéséről és eladásáról szóló törvénybe ütköző csalásokért, az ugyanerről szóló 1930 június 27-iki törvénybe ütköző csalásokért (kivéve az e törvény 206—210. szakaszaiba ütköző cselekmények), az 1932 április 22-iki a szeszitalok eladásáról szóló törvénybe ütköző cselekményekért (kivéve a 206—208. szakaszaiba ütköző cselekmények), csempészésért, valutakihágásért, külkereskedelmi kihágásért ítélték el. e) Nem vonatkozik a kegyelmi törvény azokra az erdőbirtokosokra, akiket az erdő törvény 7-ik és 14-ik szakaszai alapján ítélték el.

12. *szakasz.* A fenti törvény rendelkezéseinek végrehajtásával a miniszterelnököt, az igazságügyi és nemzetvédelmi minisztériumok vezetőit bizzuk meg.

Bucuresti, 1940. június 7.

Károly.

Tatarescu miniszterelnök, Bentoiu igazságügyminiszter, Ilcusu tábornok, nemzetvédelmi miniszter.

Egy neyremény 6.000.000 értékben, tíz egyenként 1.000.000 leis két 800.000 leis, tízenyolc 200.000 leis, másik száznyolc 100.000 leis és számos egyéb nyeremény, összesen 78.000.000 leis értékben kerül kisorsolásra június 15.-én és 18.-án

Siess, kölyök, amíg még lehet és végy számomra is két sorsjegyet az Al mi Sorsjátékr!

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államköölcsön, amely 4 és fél százalékos kamatjövödelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzt összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerül ötödörésszel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Jávor Béla riportja:

Hitlertől kért ösztöndíjat tanulmányai folytatására egy oradeai leány

Varga Baba énekhangja meghódította a berlini konzervatórium professzorait. Tíz napi németországi út tapasztalatai. Beszélgetés a nagyváradi német leánnyal a németországi állapotokról

Oradea-Nagyvárad, június hó. A nemzetközi viszonyok annyira megnehezítették a külföldre utazást, hogy ma már eseményszámba megy, ha valaki Németországban járt és úgy érdeklődünk ottani tapasztalatai iránt, mintha Bergencióból érkezett volna.

Fiatál nagyváradi leány jött haza a napokban Berlinből, ahol előkelő szakértők vizsgálták: érdemes-e arra, hogy német ösztöndíjjal képezzék ki a hangját a berlini zeneművészeti főiskolán.

De ennek külön története van. Varga Baba, — így hívják a magyarhangzású neve ellenére is német leányt, — nagy jövőt érez maga előtt az énekművészet terén. És nem ok nélkül. Kitűnő hanganyagát először Nagyváradon, Palágyiné képezte, majd a kolozsvári magyar zene-konzervatórium neves tanárai fejlesztették tovább. A tehetséges konzervatóriumi növendék egy szép napon gondolt egy merészet és nagyot s

írt magának Hitlernek, tegye lehetővé, hogy német ösztöndíjjal folytathassa tovább tanulmányait.

Mert az ő anyagi eszközei nem engedik meg, hogy a saját erejéből utazzék külföldre.

Kis idő elmúltával jött is válasz a levélre a német propagandaügyi minisztériumtól. Közölték Varga Babával, hogy a német állam csak olyan, rendkívüli esetekben adhat a külföldi németek felkarolására létesült szövetség útján tanulmányi ösztöndíjat, amikor a folyamodó különleges tehetsége kétséget kizárólag megállapítható és valószínűnek látszik, hogy az illető a támogatás révén hozzá fog járulni a német dicsőség öregbítéséhez.

A törekvő fiatal leány azonban nem nyugodott meg ebben. Egy akkoriban Temesváron vendégszerepelt német színtársulat Ongert nevű igazgatóját kereste fel, énekelt előtte s Ongert direktor elragadtatással nyilatkozott tehetségéről és szakvéleményt állított ki róla. S Varga Baba ezt a szakvéleményt megtoldva a bukaresti német követség ajánlólevelével újabb kérelem kíséretében elküldötte a német propagandaügyi minisztériumnak. Erre azt a választ kapta, hogy Ongert úr kiváló színművész, de nem kimondottan énekművészeti szakértő, azért az ő véleménye még nem lehet irányadó. De az ügy mégis nagy lépéssel haladt előre.

A fiatal nagyváradi leány birtokába jutott Göbbels egy levelének, amelyben a német propagandaügyi miniszter kifejezésre jutatta, hogy szívesen látná, ha a külföldi németek számára létesült szövetség lehetővé tenné a kérvényező felkarolását.

Varga Baba erre, a német propaganda minisz-

Gausz Tibor S. J.:

Ragyogó szemek

....Adjuk... leányaink kezébe e könyvet, hadd ismerjék meg belőle igazi értéküket, hadd varázsolja át őket a szeretet tündéréivé. Segítsünk, hogy összefogjanak azok a leányok, kiknek szeméből az istengyermekség csillaga ragyog, s hogy megszervezzék minél több helyen a szeretet tündérpéző iskoláját....

(Mihalovics Zsigmond előszavából.)

Ara: 95 lei és portó.

térium óhajához képest kiváló romániai szakértőkhöz fordult. A kolozsvári román opera neves kar-nagyának Bobescunak és a kolozsvári román zene-konzervatórium tanárainak kedvező szakvélemé-

„A belga meghódolás leirhatatlan lelkesedést váltott ki Németországban”

— Épp május 24-én, a belga meghódolás napján érkeztem Berlinbe, — mondotta. — Leirhatatlan volt a lelkesedés. Az emberek valósággal kitették az újságárusítók kezéből a rendkívüli kiadásokat. Egyetlen túlaradó öröm, bizakodás és Hitler-magasztalás volt a város. A nyilvános rádiók mindenfelé a német győzelemről szóló részleteket harsogták s vadidegen emberek újságotlák egymásnak a sorsdöntő eseményeket. Egy élelmiszer üzletben két asszony beszélgetését figyeltem meg. „Hallotta, Frau Weber — kérdezte az egyik, — hallotta a rádió különjelentését?” — „Bizony elmulasztottam, — felelte a másik, — sohasé fogom ezt magamnak megbocsátani...”

— A harci kedv, — folytatta a fiatal leány, — annyira általános, hogy asszonyok és gyermekek is készek volnának bármikor fegyvert ragadni. S a végső győzelembe vetett hitet a kétkedés, a kishitűség legkisebb árnyéka sem homályosítja. Mindenki egy szívvel, egy lélekkel követi a vezért, aki iránt határtalan a bizalom és a szeretet. Ha itt egyáltalában még lehetséges a fokozás, azt mondhatnám, hogy a Hitler-rajongás minden újabb siker hírének vétele után egyre nő s ez lépten-nyomon megnyilatkozik az emberek beszédében, cselekedeteiben. A vonaton kis társaság beszélgetését hallgattam. Egy szőkefürtű fiatal leány erősködött, hogy a norvégiai hadjárat minden részletét maga Hitler dolgozta ki. Idősebb urak igyekeztek megmagyarázni neki, hogy a terv főbb vonalakban csakugyan a Vezértől származik, de a kivétel részleteit bizonyára a vezérkar dolgozta ki. „Nem, nem, — tiltakozott a leányka, — én tudom, hogy minden apró részletében Hitler csinálta az egészet!”...

Rend, fegyelem, öntudatosság

— Szemem szám eléllt a katonák egyszerű felszerelésének láttán. Két szabadságos katonával utaztam. Az egyik mesélte, hogy résztvett a lengyelországi háborúban, a másik a Siegfried-vonalból jött. Színes élményekkel voltak tele s eszük ágában se volt, hogy esetleg életüket kell feláldozniuk a nagy küzdelemben. Hazai elemőzésvál kínáltam meg őket, mire a lengyelországi hős a felszereléséhez tartozó fejpárnáját ajánlotta fel nekem, a másik pedig, a Siegfried-vonal óre csokoládéval kedveskedett. Katonák és gyermekek számára csokoládé is van bővíben.

— Uton-útfélen falragaszokat láthattam, amelyek különböző figyelmeztetéseket tartalmaznak. „Vigyázat, — így szól az egyik plakát, — az ellenség hallgatózik.” S ennek a felhívásnak mindenki engedelmessé kedik is. Sehol se lehet olyan társalgást hallani, amiből ellenséges kéme vagy informátorok bár megközelítőleg is használható értesüléseknek jutnának birtokába. A másik falragasz például egy eldobott darab kenyert ábrázol s a károkozás elkerülésére tanít. Nem is megy veszendőbe Németországban egy falat kenyér se. Aztán lépten-nyomon légoltalmi figyelmeztetések láthatók. Ebben a tekintetben is hibetelen fegyelmezettséggel viselkedik a lakosság. Az éjszakai elsötétítés oly tökéletes, hogy sehol sem villan fel a legkisebb fényforrás sem. Jellemző a légoltalmi szervezetségre az a cédula, amelyet az operában kaptam én is éppúgy, mint a közönség minden egyes tagja. A

nyét is megszerezte és az ezek csatolásával benyújtott újabb kérvényére végre vasúti jegyet utalt ki számára a német propagandaügyi minisztérium: utazzék Berlinbe s ottani szakértők előtt tegyen tanúságot tehetségéről. Ha ő is kedvező véleményést adnak, akkor az ösztöndíj biztosítva lesz.

S a törekvő énekművész-jelölt a múlt hónap huszadika táján vonatra ült és „meg sem állt” Berlinig. Ott a zene-konzervatórium nagyírú professzorai előtt szorongó szívvel énekelt el vizsgadarabjait és a tanár urak meg voltak vele elégedve.

— Nagyon helyes, kisasszony, — mondták a lámpalázzal küzdő nagyváradi leánynak, — az ön hangjából okvetlenül lehet valamit csinálni. És azt se mondhatjuk, hogy eddigi tanulmányai során ne részesült volna kellő kiképzésben. Sőt ellenkezőleg, Semmit sem kell újakezdeni. Ajánlani fogjuk önt ösztöndíjra, kedves kisasszony, s ha akarja most mindjárt itt maradhat és folytathatja az otthon jól végzett munkát.

Varga Baba azonban nem készült fel ekkora eredményre. Nem is búcsúzott el véglegesen idehaza, azért tíz napi németországi tartózkodás után visszatért. Ennek a tíz napnak a tapasztalatairól számolt be munkatársunk előtt, egy fiatal német leány rajongó lelkeségével.

cédula egyik oldalán ez olvasható:

„Légi riadó esetén őrizze meg nyugalmát! Az előadás felbeszakitását idejében jelzik a szírpadról. S akkor nyugodtan hagyja el a nézőteret és a légoltalmi rendezők által megmutatandó úton keresse fel az ön számára kijelölt óvóhelyet. Az ön óvóhelye az egyetem épületében az 1. számú óvóhely, a túlóldalon lévő térrajz szerint. A légi riadó elmúltát a rendezők közlik önnel s az előadás folytatásáig lesz elegendő idő ahhoz, hogy ön a nézőterén ismét elfoglalhassa helyét. Az előadást ott fogják folytatni, ahol félbehagyták.” — És a cédula hátlapján az opera, az Unter den Linden-ül és az átellenben lévő egyetem-épület pontos térrajza látható a légoltalmi óvóhelyekhez vezető utat feltüntetéseivel.

Nincs semmiben hiány

— És, — kérdeztük, — mi volt a benyomása! Élelmiszer dolgában hogy állanak a németek?

— Van minden elég, — legyintett a fiatal leány. — Különösen kenyérben egyáltalában nincs hiány. De az élelmiszerkiosztás és fogyasztás apró lékos beosztással történik. Én a határon kaptam két napra szóló fogyasztó-jegyet, amelyen pontosan fel volt tüntetve, hogy két nap alatt meennyi hús, kenyér, zöldség, zsír stb. fogyasztásához van jogom. S a vendéglőben, ahol három fogásos ebédet ettem, átadtam ezt a jegyet a pincérnek s ő ki-vágta belőle azokat az élelmiszer-egységeket, amelyek az ebédem összeállításához szükségesek voltak. Mert a vendéglő is ennek megfelelően kapja az élelmiszert.

— Ez a beosztás teszi lehetővé, hogy amerre csak jártam, általános jólétet tapasztaltam. Szegény emberre, a nyomor elszomorító képeire nem akadtam sehol. A lakosság mindenütt jól táplált, jól öltözött s annyi kedves előzékenységet tapasztaltam, amennyit nem is vártam az egykori birodalmi német ember jellegéről szerzett értesüléseim alapján.

A lelki élet

— S a lelki élet? — kérdeztük tovább.

— Épp erről akartam említést tenni, — fejezte be elbeszélését a fiatal korához képest feltűnően nyitott szemmel járt nagyváradi leány. — Ugy láttam: egy szó sem igaz abból, hogy Németországban hanyatlóban volna a vallásos élet. Egyik vasárnap voltam a berlini Hedwigskirchében. Mondhatom, még életemben nem láttam ilyen zsúfolásig telt templomot. Még a mozik sem annyira látogattak, mint a templomok, pedig a filmszínházak képes híradói, csodálatos harctéri felvételei iránt akkora az érdeklődés, hogy magamnak is öt nappal előre meg kellett váltanom a jegyemet, hogy a hágai bevonulás örökké emlékeztetes képeit láthassam...

Az oradeai mozgókép-színházak műsora:

APOLLÓ: BALALAIKA.

DORIAN: I. A VÜRÜS TENGER TITKA

II. A MEXIKÓI BOSSZU.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, IL. KAROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.**Magyarországon:** Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepeken 24 fillér.Postatakarékpénztári csekszámlánk sz.: 80.037. **Telefon: 12-27.**

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

BOLDOGGÁVATÁS A SZENT PÉTER-BAZILIKÁBAN. Vatikánvárosból jelentik: *Vasárnap a Szent Péter-bazilikában ünnepélyes szertartással boldogá avatták Rodati Emíliát, a Szent Család kongregáció megalapítóját.*

Egyházközségi választmányi tagok kinevezése. Temesvár. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök Rech K. Géza apátplebános előterjesztésére a helybeli gyárvárosi egyházközség választmányába a maga részéről hat tagot nevezett ki. A kinevezett választmányi tagok fele magyar, fele német. Magyar részről Fehér Kristóf dr. ügyvéd, nyugalmazott táblai főelnök, Risztics György dr. ügyvéd és Telegdy Nándor dr. orvos, német részről Schiff Péter dr. Weresch Hans dr. és Wolf Hans dr. tanárok az új választmányi tagok.

MÁRTON ÁRON PÜSPÖK BÉRMÁKÖRUTJA. Csíkszereda. Saját tud. *Márton Áron, erdélyi római katolikus püspök székelyföldi bérmakörutja a megállapított sorrend szerint folyik. Márton Áron püspök kíséretében van Adorján Károly kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, Biró Ferenc főesperes, Ferencz Béni püspöki titkár és fogadásra összejönnek a szomszédos falvak lelkipásztorai is. Hihetetlen lelkesedéssel üdvözliz az Olmenti község lakossága a főpásztort, aki ezúttal igazán szűkebb hazájában, szülőföldjén teljesíti főpapi hivatalát. Az eső, sár és hideg, nedves időjárás ellenére is talpon van minden falu apraja-nagyja. A püspök szavai szájrol-szájra járnak. Mindennél elevenre tappint a lakosságnak. Apostoli szavai hallatára bizalom, remény, vigasztalás költözik a lelkekbe. Junius elsején Zsögödön, Csíkszereda leányegyházközségeiben, 153, másodikán Csíkszeredában mintegy 300, harmadikán Taplocán 243 gyermek részére szolgáltatta ki a főpásztort a bérmálás szentségét. 12-13-án Csíkszentdomokoson bérmál a főpásztort, szülőfalujában, mely kivételes ünneplésben kívánja részesíteni magas méltóságú szülőltjét. (a. i.)*

Bombaüzlet

a legmulatságosabb operett

FELVÉTELI VIZSGÁK. Nagyvárad. Saját tud. Az Orsolya-zárda liceumában az II. oszt. felvételi vizsgája június 11-én reggel 9 órakor, az V-be június 14 reggel 8 órakor kezdődik.

Borka Lajos igazgatótanító halála. Borka Lajos nyugalmazott igazgatótanító Borszákon 78 éves korában meghalt. Kilyénfalván született 1863-ban. Mint tanító Ditrón 20 évi, Remetén 17 évig tanított, végül Borszákon volt 3 évig igazgató és ott is vonult nyugalomba. Igazi tanító volt, akit mindenki becsült s aki első-sorban életének példájával nevelte tanítványait. Isten szeretetét és az embertársak megbecsülését hirdette 40 éven át és ezeket az erényeket plántálgatta fáradhatatlanul tanítványai lelkébe. Utolsó útjára kiterjedt rokonsága, ismerősei, barátai, valamint Borszók község lakóinak nagy tömege kísérte.

Lefejezte a mozdony egy vasuti fékező felelőségét. Csíkszereda. Saját tud. Arion Vasile gyergyószentmiklósi vasuti fékező felelősége ehébet vitt szolgálatban lévő férjének. Amint az állomáson kereste a férjét, nem vette észre, hogy teljes sebességgel berohog Madéfalva felől az egyik személyvonat. A mozdony fellökte, az aszszony a kerek közé került, melyek valóságban lefejezték. A vizsgálat megindult annak megállapítására, kit terhel felelőség a halálos bal-esetért.

Zürichi zárlet. Párizs 9.40, London 16.02, Newyork 446, Milánó 22.50, Berlin 173.25, Belgrad 10, Bucuresti 225.

Meghalt Kernstock Károly, a nagy magyar festőművész. Budapestről jelentik: *Kernstock Károly, a világhírű magyar festőművész 76 éves korában, hétfőn reggel meghalt. Kernstock egyik legnagyobb képviselője volt annak a művészcsoporthoz, amely a postimpreszionista irányt a század elején áttelepített Párizsba Budapestre. Festményei, üvegképei a legmagasabb, legtisztább művészetet revellálták. Halála nagy veszteséget jelent az egyetemes művészetre.*

GIBBALTÁRBAN LESZÁLLÍTOTTÁK A HAJÓRÓL ÉS INTERNÁLTÁK HUNYADY SÁNDORT AZ ANGOLOK. Budapestről jelentik: *A magyar fővárosba érkezett táviratok szerint Hunyady Sándor, az ismert nevelő író, Newyorkból a Washington luxus-gőzösön utazott hazafelé. de Gibbaltárból az angol ellenőrző hatóságok leszállították a hajóról és internálták. Hunyady Gibbaltárból Berdeauxba irányították az ottani internáló táborba. Az angolok feltűnőnek találták az író utlevélbe nyomott német vizumokat. Közöttük a legújabbakat, amelyek még érvényesek voltak. Hunyady nyilván fogvatékos nevelésmérte folytán nem tudott kellő felvilágosítást adni, mert ez esetben bizonyára rövidesen szabadon engedték volna. Pesti rokonai és barátai a külügyminisztérium útján igyekeznek tisztázni az ügyet.*

Özv. Vákár Lászlóné sz. Bogdán Veronika halála. Gyergyószentmiklós magyarságát nagy gyász érte. Özv. Vákár Lászlóné sz. Bogdán Veronika 79 éves korában szívinfarkus következtében meghalt. Temetése az örmény katolikus templomból volt igen nagy részvétel mellett. Gyászolják: Vákár Mariska és férje dr. Vákár P. Artúr, Vákár Annuska és férje Márdfirosz Kristóf, Vákár István, özv. Vákár Jenőné szül. Veres Margit, Vákár Huska és férje Csiky Kálmán, Vákár László, Vákár József és neje Klíma Ilona, Vákár Piroška és férje dr. Lázár Péter, Vákár András gyermekei, menyői és vejei. Özv. Lukácsffy Zakariásné szül. Bogdán Aranka testvére. Vákár Tibor, Artúr, Szilárd, György, Gaszton, Márdfirosz Dini, Klári, Lázár Pál, Csiky Mária, Vákár Pitvu, Laci unokái.

Két öngyilkosság. Csíkszereda. Saját tud. Márton Sándor 51 éves gyergyóditrói gazdálkodó gyögyíthatatlan betegsége miatt nadrágszíjjal felakasztotta magát. — Ugvanesak kórhéllal végzett magával Varga Péter 64 éves gyergyóremetei pásztor is, aki az erdőn egy fánvorfára akasztotta fel magát. Tettének oka ismeretlen.

Nagy károkat okozott az esőzés a Hargita alatt

Junius 20-áig nem közlekednek a már beszüntetett banati vonatok

Temesvár. Saját tud. Az elmúlt napok tartós esőzései folytán tudvalevően a temesvár—bucuresti vasuti fővonal egyik szakaszát elöntötte az ár, hasonlóképpen Hátszeg és Petrozsény is for-

Bombaüzlet

humor és pezsgő jókedv

galmi zavarokat okozott az összegyülemlt víztömeg. A vasutiigazgatóságon kapott értesülés szerint a múlt hét végén mindenütt megszűnt a forgalmi akadály, a vizek elhúzódtak. Így most már minden vonalon szabályszerűen bonyolítják le a forgalmat.

A vezérigazgatóság intézkedésére, mint ismeretes, egy-két héttel ezelőtt több bányai vonatjártat átmenetileg kivontak a forgalomból, azzal, hogy ezek a vonatok június 8-ától kezdve újból közlekedni fognak. Időközben, miként jelentettük, mivel a bucarestii vonalon támadt akadály folytán az Erdélyen keresztül való forgalom megszapordott, a beszüntetett vonatok közül a 3203. és 3206. számú temesvár—nagyvárad vonatokat már előzetesen forgalomba helyezték. Most újabb rendelkezést adtak ki, amely szerint ez a két vonat június 9-től, vasárnaptól kezdve újból nem közlekedik és június 20-ig forgalmon kívül marad. Hasonlóan június 20-ig marad forgalmon kívül a már beszüntetett többi vonat is. Eddig az időpontig tehát nem közlekedik a két nagyvárad vonat (indul Temesvárról 8.30-kor, érkezik Nagyváradra 13.12 órakor, illetve indul Nagyváradról 15 órakor, Temesvárra

ötévi fogházbüntetésre ítélte a sibiui-nagyszebeni hadbíróóság Szenkovics Sándort. Nagyszebenből jelentik: *A nagyszebeni hadbíróóság pénteken tárgyalta Szenkovics Sándor nagyvárad munkás, volt városi tanácsos bűnügyét, akit kommunista propagandával vádoltak. A vádirat szerint Szenkovics Sándor Lupényban tiltott szervezkedést kezdett. Letartóztatása után Szenkovics Sándor a csapatkórházba került és innen vezették elő a hadbíróági tárgyalásra. A hadbíróóság több tanut hallgatott ki, közöttük a védelem tanúként bejelentett nagyváradiaikat. A tanukihallgatások és a perbeszéd elhangzása után a hadbíróóság Szenkovics Sándort ötévi fogházbüntetésre ítélte. Szenkovics az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.*

MÁRTON FERENC HALÁLA. Budapestről jelentik: *Márton Ferenc, a kiváló székely festő-és grafikus művész 56 éves korában szívizélhűlésben meghalt. Csíkszentgyörgyön született. Mint szobrász is kiváló volt. Ő alkotta a budapesti egyes honvédek emlékművét, a Rákóczi hősi temető emlékoszlopát és ő tervezte a szegedi Fogadalmi templom mozaikjait is.*

Háromezeröttszáz lejjel büntetett rágalmazás egy kakas miatt. Csíkszereda. Saját tud. Kósa Imre csíkszentdomokosi gazdálkodó udvararó a múlt évben eltűnt egy kakas, amelyet noszas, többnap keresés után sem találtak meg. Kósa a lopással szomszédját, Szentes Gergelyt gyanusította meg és ennek hangosan kifejezést is adott. Szentes rágalmazásért bűnvádi feljelentést tett, melynek következtében Kósát a bíróság 3500 lei pénzbüntetéssel sújtotta.

A váradvelencei római katolikus zárda kertjének lombos diófái alatt kedves ünnepség zajlott le vasárnap délután. Az intézet legfiatalabb növendékei, az övodások tartották meg évszázad vizsgájukat, amelyen bebizonnyították, hogy velük oly szeretettel és odaadással foglalkozó Kovács Ilonka fáradsága nem hiába való volt. A apróságok több szindarabot adtak elő és a különböző szerepeikben énekszámokkal, táncokkal, szavalatokkal és a tornával sűrű tapsot arattak. A szindarabok egyes szerepeiben különösen ki-tüntetették magukat Wallner Atti, Varga Gizé, Éhik Tubu, Lorenc Magdi, Popovics Józsi, Csil-cser Laci, Mester Juliska, Német Ica, Turóczy Lili, Turon Petru. A táncokban pedig Kovács Lóri, Chvatal Karcsi. A szavalatokban különösen említésre méltó Árvay Zsolt, Szeghalmi Gyöngyi, Stalmár Erzsé és Szabó Éva. A műsort a Királyhimnusz zárta be.

érkezik 19.25 órakor), Temesvár és Arad között az 1021. és 1024. számú személyvonatok, Temesvár és Turnuseverin között az 1021. és 1024. számú személyvonatok, valamint a bucarestii Traian-rapid vonatpár.

Kiöntött a Maros és Olt Ciucmegyében.

Csíkszereda. Saját tud. Napok óta megszakítás nélkül esik az eső. A levegő erősen lehűlt és a Hargita hegyvonulatain hó esett. A folytonos esőzés következtében a Maros és Olt kilépett medréből és hatalmas szántó és kaszáló birtokokat árasztott el. A kár igen nagy. Az esőzés következtében és meleg hiányában a gabonák és más termények fejlődésükben teljesen megállottak. Mintegy egész hónappal maradt vissza a természet a rossz időjárás miatt. A lehető legrosszabb terméskilátásokkal számolnak a gazdák.

Bombaüzlet
kedden-szerdán a színházban

A nagy esőzések miatt igen sok dombos, hegyes fekvésű bevetett, beültetett területről elviszi a termékeny földet a természettel együtt a lezuhanó árvíz, ami évekre teszi terméketlenné a talajt. A hőmérséklet annyira leesett, hogy több helyen fűtenek, pedig a tűzifa ára ölenként elérte az 1500 leit és kapni sem lehet. Az árvíz okozta károkat még felmérni sem lehet mindaddig, míg a víz vissza nem húzódik, a hatóságok azonban megtették minden előkészületet, hogy mentseék azt, ami még menthető.

Tíz év a magyar dal szolgálatában

Lélekemelő ünnepségek keretében ülte meg iennállásának tízéves fordulóját az oradea—nagyvárad Magyar Dalkör

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad Magyar Dalkör vasárnap felemelő külsőségek között ünnepelte meg fennállásának tízéves fordulóját. Az ünnepelő dalosok első útja az Istenhez vezetett a zászlójuk alatt Arvay Árpád társelnök vezetésével előbb az olasz református templomba vonultak, ahol Juhos László segédlelkész imájába szötte a Dalkör jubileumát és Isten áldását kérte további munkájára. Innen az olasz római katolikus plébánia templomba vonultak a dalosok. Itt Gálffy Sándor plébános a fél 12 órai szentmise keretében ugyancsak szentbeszédet mondott, melyben megemlékezett az ünnepelő Dalkörrel, méltatta a magyar dal jelentőségét, azután megáldotta a zászlót.

Az esti ünnepségek.

Az esti jubileumi ünnepség a Katolikus Kör nagytermében 6 óra után kezdődött meg. A jubileumi hangversenyen megjelent a nagyvárad magyar társadalom színe-java. A nagyváradiakon kívül számos vidéki vendég is részt vett a hangversenyen, közöttük Kolozsvárról gróf Teleky Adám képviselő és Székelyhidról özv. gróf Stubenberg Józsefné.

Brösztel Lajos kanonok a Magyar Dalkör elnöke keresetlenül meleg szavakkal nyitotta meg az ünnepséget. Utána a jubiláló Dalkör Dankó-nótákat adott elő. Fodor Ödön dalköri titkár olvasta fel ezután a Nagyvárad Magyar Dalkör alapításának és tízéves működésének történetét a következőkben.

A volt Magyar Párt közművelődési szakosztályának 1930. április hó 29-én tartott ülésén Arvay Árpád vetette fel annak a gondolatát, hogy szükséges volna egy magyar dalárda felállítása, melynek keretében társadalmi különbség nélkül vennének részt magyar férfiak a dalkultúra ápolásában és a közösségi szellem fejlesztésében.

A kulturszakosztály akkori elnöke Imrik S. Zoltán Kovács Kandid perjel lelkes hozzászólása után kimondja határozatilag, hogy nagyon is szükséges a dalárda megszervezése és ezért újabb értekezlet összehívását javasolja, egyben az előzetes teendők megbeszélésére kiküld egy bizottságot, melynek elnöke Bánáss László pápai kamarás, tagjai Kovács Kandid, dr. Krúger Jenő, Arvay Árpád, Székely Gyula. A létesítendő dalárda vezetésére az elnök felkéri András Ede zenetanárt, aki szerezte vállalta, sőt a dalárda megszervezésében vezető szerepet visz.

Megindul a szervező munka és a június hó 12-iki ülésen Bánáss László örömmel jelenti, hogy a főlhívás szép eredménnyel járt, amennyiben a dalárda 72 működő taggal megkezdhetette működését. Próbát heti két órán tart a permentrei gimnázium termében. Reméli, hogy a magyar dalárdából rövidesen kultúrtevéző válik.

A lefolyt tíz év alatt egyesületünk több versenyen és dalos ünnepen vett részt. Legkimagaslóbb teljesítményei az 1931. szeptember 6. 7-iki kolozsvári országos dalosverseny, melyen az I. férfiak csoport I. díját, valamint az 1935-iki június 29—30-iki marosvásárhelyi országos verseny, amelyen a művészeti férfiak csoport I-c díját nyerte.

Minden reményünk meg van arra, hogy ez a rövid, de szép multra visszatekintő dalárda a jövőben is törhetetlen hittel és akarással fogja munkálni azt a célt, melyet kitűzött maga elé: a magyar dal művelését és a testvéri érzés ápolását. Ugy legyen!

Dr. Inczedy-Joksmán Ödön helyetteseként Tárca Bertalan a Romániai Magyar Dalosszövetség országos főtájkára mondott ünnepi beszédet, majd báró Gerliczy Istvánné zászlóánya megbízásából dr. Soós Istvánné szalaggal díszítette a zászlót.

A jubiláló Dalkörrel együtt ünnepelt az egész város magyarsága a együtt ünnepelt velük minden magyar teregységület. Dr. Szabó Lajos a Bihari Daloskerület, dr. Krúger Jenő a Filharmónikusok és a székesegyházi ének és zenekar, Daróczy Kiss Lajos a Sztáray Énekkar, Fodor Ödön a Kálvinkórus, Schmidt Béla pedig a Liszt Ferenc ének és zenekar nevében üdvözölte a Dalkört. Schütz Istvánné a Liszt Ferenc ének és zenekar szalagját kötötte fel a zászlóra. — Brösztel Lajos meghatótt szavakkal köszönte meg az

együttérzés és az egységértartozás szép megnyilatkozásait. A legrégebb és leghűségesebb dalosok kitüntetése következett ezután, melynek során nem egy olyan dalos kapott kitüntetést, aki közel ötven éve áll a magyar dal szolgálatában.

A kitüntetett dalosok a következők (zárjelben dalárdai működésük ideje):

Nagy Ferenc (48), Szabó Imre (40), id. Róff József (36), Balázs Albert (30), Bajka István (26), Boér Péter (25), Cséky Kálmán (22), Gazdag Sándor (20), Puskás Lajos (18), Kulcsár Sándor (17), Varga Béla (17), Bara Gábor (14), Rácz Sándor (14), dr. Csernák István (13), Kreznerich István (13), Hentz Aurél (13), Nagy Ferenc (12), ifj. Róff József (12), Balogh Gyula, Csorba János, Berecz Vilmos (10), Csigás Mihály, Kozma Viktor, Zambó Jenő, Török István (8), Bódi Árpád, Fodor Ödön, Bódi Béla és Török Károly (6).

Ezután a dalkör Sztára-népdalokat adott elő.

Szünet után Zöld Károly népdalait énekelte a Dalkör, majd Csavary Éva adott elő frenetikus siker mellett cigányzenekisérettel magyar népdalokat. Csavary Éva tisztán csengő, meleg szopránja s mindent magával ragadó előadókésztsége valóságos elhűvölte a közönséget s szünni nem akartó tapsvihar kísérte minden nótaszámát. A hálás közönség nem akarta leengedni a színpadról a szép jövő előtt álló, fiatal énekművésznőt, aki Palládi Leontinné énektanárnő tanítványa, addig, amíg meg nem ismételte a gyönyörűen előadott nótákat. Tárca Bertalan: Fráter-nótáit adta elő ezután a Dalkör s a közönség melegen ünnepelte a jelenlevő szerzőt. Ismét Csavary Éva lépett a színpadra és mint előbbi műsorszámai előadásakor, most is zúgó tapsal fogadták a művész tökéletességével énekelte magyar nótáit. András Ede. Négy régi magyar dal című műve volt az utolsó műsorszám a Dalkörnek. A közönség lelkesen ünnepelte András Ede s az irányítása alatt tökéletes összhangban működő Magyar Dalkört. A műsort a Királyhimnusz fejezte be.

Az ünnepség után igazi dalostestvéri és baráti társasvacsora következett, melyen a magyar társadalom előkelőségei egy közös asztalnál vettek részt a derék dalosokkal és a dal szerető magyar közönséggel együtt. Később kezdetét vette a tánc s a jubileumi ünnepség közönsége egészen a hajnali órákig egy nagy család szeretetében s legjobb hangulatban maradt együtt.

Rádió műsor

KEDD, JUNIUS 11.

Radio România és Radio București. 12.00 Időjelzés, vizállásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsok. 12.10 Anicuta Popescu román népdalokat énekel. 12.50 N. Cucu xilofonszólik. 13.20 Időjelzés, látványosságok, művészeti, kulturális és sport hírek. 13.30 G. Villnou és Eugen Cerbu kétszongorás hangversenye. Énekel Gica Petrescu. 14. Hírek. 14.20 Vegyes tánclemezek. 15. Rádióhírek. Radio Romania. 19. Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Orvosi krónika. 19.16 Kamarazene (hanglemezek). 19.55 Hírek magyar nyelven. Radio Romaniai és Radio București. 20.05 Raul Calinescu előadása. 20.25 Silvia Curtin asszony énekel a rádió zenekarának kíséretében. Vezényel Th. Rogalsky. 20.45 Hírek. 21.05 A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. Vezényel Th. Rogalsky. 22.10 Hírek (I) Sport hírek. 22.30 Nina Alexandrescu asszony hegedűhangversenye. 23.00 A legnagyobb karmesterek. (Hanglemezek.) 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, étrond. 11. Hírek. 11.20 Népszerű felolvasás és divattudósítás. 13.10 Bókai Kovács Antal hegedű. 14.20 Időjelzés. 14.30 Katonazene. 15.30 Hírek, műsorközlés. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 17.45 Hírek. 18.15 Légvédelmi felolvasás. 18.45 Cigányzene. 19.45 Thury Zsuzsa elbeszélése. 20.15 Hírek. 20.25 Blaha Márta zongorázik. 21. Proletárok. Csiky Gergely színműve. 22.40 Hírek. 23.10 A rádió szalonzenekarának műsora. 0. Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

SPORT

Kapuzárás a Nemzeti Bajnokságban

Vasárnap játszották le a Nemzeti Bajnokság A csoportjában az utolsó fordulót. Meglepetés is akadt. A veszélyes, kieső zónához közelálló Unirea Tricolor nagy gólaránnyal győzte le a resicai UDR-t (7:1). A temesvári helyi rangadó döntetlen eredménnyel zárult.

Részletes eredmények a következők:

Unirea Tricolor—UDR 8:2 (5:0).

Bucuresti, 2000 néző, bíró Bartolomeu. Nagy meglepetés az UDR nagy gólaránu veresége. Vagy egy kis szivességről van szó? A gólok közül Alexandrescu (4), Dumitrescu (2), Mihalescu (2), illetve Pop Vasile (2) és Zsizsik egyet lőtt.

AMTE—Viktoria 3:0 (2:0).

Kolozsvár, 1500 néző, bíró Ritter. Az aradi munkáscsapat megérdemelten győzött a lélek nélkül játszó Victoriával szemben. A gólokat, 16 p. Ludwig (1:0), 37 p. Reinhardt (2:0), II. félidő 20 p. Batrin lőtte.

Kárpát FC—Gloria CFR 5:2 (3:0).

Nagybánya, 2000 néző, bíró Sepi. A Kárpát könnyen győzött galaci ellenfele ellen és ezzel a vereséggel a Glória CFR kiesett az A. divízióból. A gólok sorrendje: 6 p. Szőke (1:0), 20 p. Strasser öngól (2:0) 26 p. Pernecky (3:0), II. félidő 1 és 25 perc Lukács (5:0). A 32 és 42 percben — az egyiket 11-esből Milea (5:2).

TMAC—Ripensia 2:2 (1:1).

Temesvár, 4000 néző, bíró Kroner. Igen barátságatlan légkörben folyt le a temesvári derbi. Pity Kroner bíró hibát hibára halmozott és felizgatta a kedélyeket. A vezetést a 3. percben Hoffmann a TMAC-nak szerzi meg (1:0). A 30. percben Marcu egyenlít (1:1). Szünet után Golgóczy felvágja Haast és a 11-es Simatoc behelyezi (1:2). A 28. percben Barna felvágja Perszámot, azonban Reuter 11-esét Pavlovits kivédi (2:2). 35. percben Fischer kavarodásból kiegyenlít (3:2).

B) ligában

Kolozsvár: Universitatea—MSE 7:1 (2:0).

Arad: Gloria—Jiul 5:2 (3:0).

Még egy kupadöntő

Venus—Rapid FC 4:4 (3:2)

Bucuresti, 8000 néző, bíró Kroner Emil. Bucurestiben hatalmas vihar dühöngött. Félháromtól hat óráig esett és a Román Kupadöntőjére csak 8000 ember ment ki. A Venus jobb volt, azonban a győzelmet nem bírta ki-harcolni. A vezető gólt a 3-ik percben Humis lőtte (1:0). A 8-ik percben Gabrilescu egyenlít (1:1). 10 p. Petrescu szabálytalanságot vét, a 11-esből Barátky vezetéshez juttatja csapatát (1:2). A 16. percben Orza egyenlít (2:2). Majd egy perc múlva ugyancsak Orza megint a Venust juttatja vezetéshez (3:2). Szünet után a 20-ik percben Bodola góljával már 4:2. A 26. percben Sipos javít (4:3), majd a 33. percben Auer kiegyenlít (4:4). Kétszeri meghosszabbításban a Venus tűnik jobbnak, de a győzelmet jelentő gólt nem tudja kiharcolni. A Kupa döntő a közeljövőben harmadszor is lejátszák.

Bécs—Budapest 1:0 (1:0)

Budapestről jelentik: A magyar-osztrák mérkőzések egyenes folytatásának számítható Budapest—Bécs mérkőzés került tegnap Budapestre. A mérkőzés nem volt hű a hagyományokhoz, mert mindkét csapat igen gyengén játszott. Különösen a magyar csapat volt rossz. Az osztrákok belőttek egy gólt és a magyar csapat minden erőfeszítése dacára sem bírta kiegyenlíteni. A mérkőzés egyetlen gólját az első félidő 33-ik percében Decker lőtte.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— **Ki gyereke vagyok én** — nagyszerű operett kedden délután 5 órakor kerül először színi-re olcsó helyárral az operett együttes legkiválóbbjaival.

— **Bombaüzlet** — kedden, szerdán. Kedden este roppant mulatságos operettet mutat be a színház operett együttese. Meséje önmagában is megállná helyét, olyan mai és eleven és anynyira tele van vidám tréfákkal, hogy a Bombaüzlet nagy sikerének egyik titka kétségkívül ez a roppant eredeti és szellemes szövegkönyv. Am a zene sem marad el ezuttal a szöveg mögött, a Bombaüzlet minden egyes száma valóságos sláger. Kétszeri rádióközvetítés kevés darabnak jut, nos, az új operettet teljes egészében kétszer is hozta a rádió, egyes számai pedig a gramofonlemezeken vitték világra. A szerzők mellett színházunk is megtette a magáét, hogy a Bombaüzlet azzá legyen, aminek a címe igéri. Remek kiállításban, pompás összevágó, friss előadásban hozza ki színházunk az újdonságot, amely kedden és szerdán este van a színház műsorán, ami egész biztos a színházunk Bombaüzlet lesz. A főszerepeket: Coppán Flóri, Krémer Mancsi, Báza Eva, Rajnai Elli, Fülöp Sándor, Ditrői Béla, Csóka József, Szendrei Miska, Borowszki Oszkár, Réthelyi Ödön, stb. játsszák. — Rendező Gróf László. Karnagy Stephanidesz József.

— **Aranymadár.** Zerkovitz Bélának egyik legnagyobb sikerű operettjét, az Aranymadarat ujtja fel a színház operett együttese csütörtökön délután olcsó helyáru előadásban, teljesen új rendezésben, ragyogó kiállításban és a legparádásabb szereposztásban.

— **Hazudik a muzikaszó.** Csütörtökön este. — Irta Erdélyi Mihály. Rendező Gróf László. Karnagy Stephanidesz József. Felújítás előadás csütörtökön este, teljesen új betanulással, új szereposztásban, ragyogó új kiállításban, új díszletekkel.

A VENDEGJÁTÉK MŰSORA:

Kedd délután 5 órakor: **Ki gyereke vagyok én?** (Először, olcsó helyárral.)

Kedd este 9 órakor: **Bombaüzlet.** Premier bérlet 22. szám.

Szerda este 9 órakor: **Bombaüzlet.**

Csütörtök délután 5 órakor: **Aranymadár.** (Zerkovitz Béla nagyoperettje, teljesen új betanulással, új rendezésben. Olcsó helyárral.)

Csütörtök este 9 órakor: **Hazudik a muzikaszó.** Erdélyi operettjének felújítása.

Arcóhirdetések

Allást kecs

Kiszolgáló kisasszony, több éves gyakorlattal, bármilyen üzletben állást keres. Cim a kiadóban.

Lakás

Kiadó
szoba, konyha. Oradea-Nagyvárad, Hasdeu u. 14. szám.

Kiadó
4 szobás modern lakás kerttel július 1-re — Ugyanott hálószooba butor eladó. Nagyvárad, Str. Luminei 8. Tabéry-telep.

Magánház
két szobás alkoyos, július elsejére kiadó jutányos áron. Oradea-Nagyvárad, Nilgesztelep, Str. Călimăneștilor No. 16.

Nyarálonak
szépfekvésű kertes házban különbejáratú burorozott szoba Nagyenyeden kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Központban
három szobás, komplett lakás november 1-re kiadó. — Érdeklődni: Nagyváradon, Strada Moldova 2. szám.

Kiadó

1 szobás konyhás tiszta lakás június 15-re. Nagyvárad, Str. Madridului 4. szám.

Allást nyec

Allandó
megtelepedésre háromszéki Filialis keres: nyugdíjas, miséz papot. Feltételekről csakis helyszínen tárgyal. Cim a kiadóban.

Házmeztért
keresek tizenötödikére. Jelentkezés délután 4 és 5 óra között. Nagyvárad, Str. Delavrancea 12.

Különpéle

Nyarálni
menne tisztviselőnek hegyes, erdős vidékre, ahol szabafürdésre alkalmas víz van, lehetőleg Bihar megyébe. Ajánlatokat „Julius”-ban jelgére a kiadóba kér.

Felvételi
és javító vizsgákra sikerrel előkészít főgimnáziumi tanár. — Tanít román, német, francia nyelvet, fordításokat vállal. Nagyvárad, Str. I. G. Duca 17

A nagyvezérkar 33. számú közleménye az újabb sárga és piros cédulás behívásokról

Katonai kiképzésük tökéletesítése végett 1940 június 11-iki kezdettel 30 napos katonai összpontosításra vannak rendelve mindazok a tisztek, altisztek vagy legénységi állományba tartozó tartalékosok, akiknek piros vagy sárga behívójuk van és a behívók a következő jeleket viselik:

Egy csillag a következő jelzésekkel:
B U 1, C S 2, Z R 1, C T 2, C U 2, V S 1, O Z 2.

Két csillag a következő jelzésekkel:
A R 1, A S 1, S O 2, A T 1, A U 1, A Z 1, S U 1, A P 1, B Z 1.

Három csillag a következő jelzésekkel:
A U 1, X V 1, B Z 1.

Négy csillag a következő jelzésekkel:
A U 1, T I 1, A Z 1.

Öt csillag a következő jelzésekkel:
Z O 2, M Z 1, Z U 1.

Mindezek maximum 48 órán belül jelentkezni tartoznak csapat testeiknél a behívók, vagy a szabadságlevélen feltüntetett garnizonban, tehát legkésőbb június 13-ig jelentkezniük kell csapat-testeiknél.

Akik a fenti határidőig nem tesznek elegendő jelentkezési kötelezettségüknek, azokat hadbírság elé állítják.

Mentesítve vannak a jelentkezési kötelezettség alól:

— akik erődítmények, út és vasut építési munkálatoknál vannak alkalmazva;

— a Romániában akkreditált követségeken és nagykövetségeken alkalmazott személyzet, akiknek

összpontosítás alóli felmentését a nagyvezérkar jóváhagyta.

— a pénzügyminisztérium személyzete. Akik 1940—41 évre megkapták az összpontosítás alóli felmentést;

— a külügyminisztérium személyzete, az egész konzuli személyzet;

— a hadfelezerelési minisztérium személyzetéből a hadsereg számára dolgozó gyárak összpontosítási felmentéssel dolgozó személyzete;

— a belügyminisztérium személyzetéből a rendőrség és a közbiztonsági hivatal egész személyzete;

— a lég és tengerészeti minisztériumból a személyzetnek azok a tagjai, akiket a minisztérium a nagyvezérkar jóváhagyásával mentesített az összpontosítás alól;

— a közmunkaügyi és közlekedési minisztériumból a nagyvezérkar által mentesített személyzet, valamint a CFR, PTT és SART személyzete;

— a külkereskedelmi minisztériumból a nagyvezérkar által felmentett személyzet;

— a cukorrépa termelők, a nagyvezérkar felmentésében meghatározott határidőig;

— a szénüzemek személyzete, akik a nagyvezérkar felmentésével rendelkeznek.

Mentesítve vannak a jelentkezési kötelezettség alól a nagyvezérkar 1940 május 24-iki 40.648—A. számú, az összes katonai egységekkel és szolgálattal közölt rendeletben megjelöltek.

Akik munkamozgósítási behívóval rendelkeznek, nem tartoznak jelentkezni.

Lényegesen felemelték a közalkalmazottak fizetését

Megjelent a köztisztviselők illetményeit rendező új törvény

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap közli a köztisztviselői fizetések rendszeréről szóló új törvényt. A törvényből a következő kategóriák új fizetési beosztásait ismertetjük:

Magas méltóságok: Miniszterelnök 60 ezer lei, miniszter 54 ezer lei, államtitkár és királyi helytartó 38 ezer 500 lei.

Az igazságügyi kar: A Semmitőszék főelnöke 55 ezer lei, a Semmitőszék főügyésze 54 ezer lei, táblai főelnök 38 ezer 500. táblai főügyész 24 ezer 500, táblabíró 21 ezer, törvényszéki főelnök 17 ezer, törvényszéki főügyész 15 ezer, kádi (török bíró) 12 ezer lei.

A tisztkar: Hadsereg tábornok 54 ezer lei, hadtest tábornok 53 ezer 500, hadosztály tábornok 53 ezer, brigád tábornok 28 ezer, ezredes 23 ezer, alezredes 18 ezer, őrnagy 15 ezer, kapitány 12 ezer, főhadnagy 10 ezer, hadnagy 9 ezer. — Altisztek: főtörzsrőmester 6305 lei, törzsrőmester 3475, őrmester 2990 lei.

A diplomáciai testület tagjai: Követ 42 ezer 500, első osztályú meghatalmazott miniszter 30 ezer lei, a nemzetközi Dunabizottság főküldöttje 21 ezer lei, követségi tanácsos 21 ezer lei, konzul 15 ezer lei, alkonzul 12 ezer lei, követségi attasé 9 ezer lei.

A legfőbb állami számvevő testület tagjai: Állami főellenőr 53 ezer 500 lei, első osztályú állami ellenőr 52 ezer 500 lei.

A papság (a görögkeleti és görög katolikus egyházban): pátriárha 55 ezer lei, metropolita 42 ezer 500 lei, püspök 26 ezer, archier 19 ezer, theol. dr 6 ezer, theol. lic. 5 ezer 500, érettségivel vagy tanítóképzései képesítéssel 5 ezer lei, basarabiai 10 osztályú szeminárium végzettséggel 4500, érettségi vagy tanítói oklevél nélkül 4500, másodosztályú szeminárium végzettséggel 4000.

Kisebbségi egyházak: érsek 35 ezer lei, püspök 22 ezer lei, theol. dr 5500 lei, theol. lic. 5000 lei, theologiai végzettség érettségivel 4500, érettség nélkül 4000, főmufti 22 ezer lei, alacsonyabb végzettséggel görögkeleti és görög katolikus pap 3500 lei, kisebbségi egyház papja 3000 lei.

A tantestület tagjai: felsőbbrangú tanító 6000 lei, I. oszt. tanító 5500, II. oszt. tanító 4500, véglegesített tanító 4250, ideiglenes tanító 4000, véglegesített tanár 8500, ideiglenes tanár 8000, véglegesített mester 6000, ideiglenes mester 5500, segéd mesternő 4000, egyetemi rendes tanár 17.000, rendkívüli tanár 13.000, előadó tanár 12.000, osztályvezető 12.000, lektor 10 ezer, asszisztens 8

ezer, preparator 5500 lei, elemi iskolai tanfelügyelők 13 ezer lei—6500 lei, középiskolai tanügyi inspektorok 19.000—13.500 lei.

Mérnöki kar: Legfőbb technikai tanács elnöke 30 ezer lei, építészeti vezérfelügyelő, erdészeti, földműv. ügyi tanácsos 28 ezer, építész, agronom, erdészeti mérnökök osztály szerint 23 ezer—10 ezer lei, segédmérnökök 9 ezer, almérnökök, segédagronomok 8 ezer—6 ezer lei.

Egészségügyi szolgálat: vezérfelügyelő és helyettese 19 ezer—15 ezer lei, fővárosi főorvos és helyettese 18 ezer—17 ezer, vármegyei főorvos 12 ezer, városi főorvos 11 ezer, városi körorvos 10 ezer, falusi körorvos 11 ezer, kórházi orvosok és segédorvosok 10 ezer—6 ezer, gyógyszerészeti vezérfelügyelő 16 ezer, fő gyógyszerész 10 ezer, gyógyszerész 7 ezer, társadalmi védő-főnök 7 ezer, társadalmi fővédő 6 ezer, társadalmi védő 5 ezer, drogisták 7500—6500 lei.

Közigazgatási tisztviselők: vezértitkár 30 ezer, vezérigazgató és helyettese 28 ezer—24 ezer, igazgatók, aligazgatók 20 ezer—13.500, szolgálatvezetők, osztályfőnökök, irodavezetők és helyettesek 12 ezer—6 ezer, I., II. oszt. és segédhivatalnok 5.000—4.500—4000 lei.

Rendőrség, állambiztonság: vezérigazgató, fővárosi rendőrfőnök 28 ezer lei, felügyelők és felügyelőhelyettesek 21 ezer—13.500, rendőrkesztor 15 ezer—13 ezer, kvesturái titkárok, rendőrségi főnökök, rendőrségi titkárok 12 ezer—9 ezer, komiszárok, segédkomiszárok 9.500—6 ezer, közrendőr-különműny főnökei 5500—5000, detektívek 4500—3750, közrendőrök főnöke 4 ezer—3500, közrendőrök 3 ezer—2500 lei.

Pénzügyi tisztviselők: inspektorok 21 ezer—13.500, pénzügyigazgató 12 ezer—11 ezer, perceptorok 8 ezer—4500, ügynökök 6500—4 ezer lei.

Kataszteri tisztviselők: inspektorok, helyettesek 18 ezer—8500, hivatalnokok 7500—5000 lei.

Egyéb szolgálatok: gépirók 8 ezer—4 ezer lei, gép és gyorsíró fordítók 12 ezer—7500, fordítók, tolmácsok 10 ezer—4500 lei.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O.F.M. missziós beszédei

I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó.

Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

LEGUJABB

Döntő hét kezdődött

Roosevelt nemzetközi fontosságú beszédre készül. — Olaszország a beavatkozás felé sodródik

A legujabb harctéri jelentések

Rómából jelentik: Az olasz sajtó hangoztatja, hogy a most következő hét nemcsak a Földközi-tenger, hanem az egész háború kimenetelére szempontjából nagyjelentőségűnek ítérik. Vatikáni körökben azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy a Vatikán területén légtalpi pincéket építenek, megállapítják, hogy a Szent-zék tiltakozása következtében erre nem került sor.

Hivatalos jelentés szerint Muti miniszter, a fasiszta párt főtitkára, katonai szolgálataira vonult be. Ezért hivatalában Catoferri nemzeti tanácsos helyettesíti. Rómában nagy feltűnést keltett a Mutinak katonai szolgálataira való bevonulásáról megjelent hivatalos közlemény. Muti egy bombázó raj parancsnokságát vette át Libiában. Rajta kívül a fasiszta párt vezetőségének nagyrésze is katonai szolgálatot teljesít.

Rómából jelentik: Ansaldo, a Telegrafo igazgatója az olasz hadsereghez intézett szokásos vasárnapi beszédében hangoztatta, hogy Olaszország közbelépésének időpontja még a Mussolini titka. Előreláthatólag azonban, hogy a háború második szakaszában, Franciaország elintézése után megkezdődik a harc Anglia ellen, akkor pedig Olaszország lépésének döntő jelentősége lesz. Az olasz birodalom akkor szét-töri azokat a rabláncokat, amelyek Olaszországot a Földközi-tenger-foglyává teszik.

Mussolini döntését várja Olaszország. Olaszország beavatkozása most már csak órák kérdése.

Rómából jelentik: A Magyar Távirati Iroda Rómából közöl politikai helyzetképet. Eszerint:

Az olasz közvélemény feszült érdeklődéssel követi a két irány felé forduló. Az egyik a nyugati hadszíntér, ahol a világtörténelem legnagyobb csatája folyik. Másik: a Venezia palota. Olaszország várja a Duce döntését. Az általános vélemény az, hogy Olaszország soha sem volt olyan közel a háborús beavatkozáshoz, mint ma. Vasárnap este Rómában az a hír terjedt el, hogy Mussolini hétfőn délután 3 órakor beszédet mond. Ezt a hírt eddig nem erősítették meg.

Rómában vasárnap falragaszok jelentek meg, melyek közölték a startományfőnök parancsait a legsürgősebb védelmi intézkedések végrehajtásáról. Az olasz sajtó hangjából is érezheti a közvélemény, hogy Olaszország számára közel lehet a döntő elhatározások órája. A lapok cikkei nem foglalkoznak ugyan közvetlenül Olaszország harcbeavatkozásával, de utalnak erre, s a szövetségesek elleni sajtótámadások is egyre erőteljesebbek. Részletesen foglalkoznak a lapok azzal a jelentéssel, amelyet a Duce elé terjesztettek az angol-francia blokádtörvényekkel kapcsolatban. A jelentés vázolja azokat a károkat, amelyek az olasz gazdasági érdekeket érték a szövetségesek intézkedései következtében. A jelentés szerint a blokádtörvények alapján megállított olasz hajók száma május 25-ig 1347 volt. Olaszország az utóbbi időben meggyőződhetett arról, hogy a Földközi-tengeren olyan helyzet uralkodik, melynek következtében az olasz nép biztonságát és függetlenségét, valamint az élethez és munkához való jogát bármely pillanatban meg lehetne semmisíteni.

Rómából jelentik: A Gazeta del Popolo londoni jelentése szerint az olasz hajóflották közölték, hogy a nyílt tengeren lévő olasz hajók parancsot kaptak, hajózzanak semleges kikötők felé. A hajók parancsnokait felhatalmazták, úgy járjanak el, ahogyan a legjobbnak tartják.

Angol és francia jelentések a harctér kiszélesedéséről.

Londonból jelentik: A légügyminisztérium je-

lentése szerint szombaton egész nap bombázták a brit közép-súlyú bombázók az ellenség közlekedési vonalait. Az amienszi északi utbetorkollásokat és Abbeville környékén a fontosabb harcászati pontokat bombázták. Az Ardennek vidékén rejtett lőszerraktárakat robbantottak fel. Nehéz angol bombavetőket a Rajna- és Ruhr-vidéken vasárnapra virradó éjszaka katonai célpontokat bombáztak. Valamennyi repülőgép visszatért. Az angol vadászipülőgépek szombaton tíz ellenséges repülőgépet lőttek le. Két angol gép hiányzik.

A belga bírók alkotmányellenesnek minősítették a Pierlot-kormány működését

Bucurestiből jelentik a rádió: A Stefani ügy-nökség brüsszeli levelezője közli: A belga bírók tegnap foglalkoztak a Pierlot kormány jogi helyzetével. A bírók határozatilag kimondták, hogy a külföldön székelő Pierlot kormány intézkedései jogtalanok és alkotmányellenesek. Lipót király a hadsereg vezetőinek megkérdezésével

Párizsból jelentik: Hivatalosan jelentik június 10-ikén délelőtt:

— A tengertől az Argonnokig terjedő arvonalon a csata mindjobban fokozódó hevességgel folytatódik.

Párizsból elköltöznek az újságok.

Párizsból jelentik: A párizsi lapok közölték olvasóikkal, lehetséges, hogy a lapok szerkesztőségét vidékre helyezik át. Több párizsi lap már két kiadást ad. Az egyiket Párizsban, a másikat vidéken készítik.

Német repülők Svájc fölött. — Összetűzött német és svájci gépek között.

Bernből jelentik: A svájci vezérkar közli szombat délelőtt egy svájci megfigyelő gépet Pruntrut felett meglepetésszerűen hat német repülőgép. A svájci gép Alle közelében lezuhant. Legénysége, egy megfigyelő hadnagy és a pilóta életét vesztette. Röviddel később egy német raj déli irányban svájci területre repült. Chaseral felett egyik vadász repülőnk két tüdőlövét kapott, de tovább vezette gépét és a legközelebbi repülőtéren leszállt. A pilótát kórházba szállították. Egy német repülőgép Pruntrut felett svájci területre repült át és a solothurni Jurában szállt le. A gép két főnyi legénysége megsebesült. Mindkettőt internálták. Délután másik német repülőgép is elrepült határaink felett. Solothurn környékén egyik vadász járőrünk üldözőbe vette. A német gép lezuhant és szénné égett.

Hétfő déli német hadijelentések:

Berlinből jelentik: Hétfőn délután a német birodalmi vezéri főhadiszállásról a következő hivatalos hadijelentést adták ki:

Azok a dicsőséges harcok, amelyeket a német csapatok Narvik körül két hónap óta megszakítás nélkül folytattak az óriási túlsúlyban levő ellenség ellen, a mai napon befejezést nyertek.

Az ellenséges csapatok visszavonulása után a német csapatok bevonultak Narvikba és Harstad városába. Narvikban német lohogó leng.

A norvég fegyverletétel kapcsolatos tárgyalások folyamatban vannak.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága hétfő délután háromnegyed háromkor a következő hadijelentést adta ki:

Azon a háromszáz kilométeres szakaszon, ahol a franciaországi nagy csata dúl, csapataink feltartóztathatatlanul menetelnek Szajna és Marne irányában. Az eddigi hadműveletek során sikerült megvalósítani nagy célokat és még nagyobb célok megvalósítása küszöbön áll. Az ellenség kísérleteit,

amelyeket néha páncélos kocsik is támogattak, amely arra irányult, hogy előnyomuló csapataink megállítsák mind visszavertük.

Sok helyen csapataink előnyomulása az ellenség valóságos üldözésévé alakult át. Repülőegységeink, különösen az alsó Szajna mentén és a Champagneban hathatósan támogatták hadműveleteinket. Cherbourg és Le Havre kikötőit ismételtelen bombáztuk. Itt és az alsó Szajna több hajó ellen támadást intéztünk. A támadások során egy 5 ezer tonnás szállítóhajó elsüllyedt. Harstadt előtt egy 2 ezer tonnás kereskedelmi hajót fegyvertároltak repülőnk.

Öhrle kapitány, az egyik tengeralttjáró parancsnok utjáról hazatérve, 43 ezer tonna hajótér elsüllyesztését jelentette. A tegnapi nap 91 ellenséges repülőt semmisítettünk meg, a mi veszteségünk 5 gép.

Az ellenség ismét légitámadásokat intézett Észak- és Nyugat-Németországi városok ellen. A támadások egyes helyeken épületekben jelentéktelen károkat okoztak.

Orosz-japán megegyezés a vitás határvkérdésekben Molotov és Togo japán nagykövet megbeszélései sikeresen befejeződtek

Moszkvából jelentik: A Tas szovjet hírszolgálati iroda közlése szerint Molotov szovjet külügyi népbiztos és Togo japán nagykövet között megbeszélések folytak, amelyek megegyezéssel értek véget. A két fél elismerte a szovjet-mongol-szovjetorosz, illetve a japán-

mandzsú-japán érdekeket. A megegyezés külön határt állapít meg a két kérdéses terület között amire vonatkozólag a szovjet-orosz-japán vegyes bizottság annakidején nem tudott megegyezésre jutni.

Olaszország és Szovjet-Oroszország közt helyreállott a diplomáciai kapcsolat A két ország nagykövetei elutaztak állomáshelyükre

Belgrádból jelentik: A belgrádi lapok értesülése szerint Olaszország ismét fölveszi a diplomáciai kapcsolatot Szovjet-Oroszországgal. Tudvalevő, hogy az elmúlt évben a diplomáciai feszültség idején az olasz és szovjet kormány kölcsönösen visszahívta nagyköveteit. A Politika közli a Tas szovjet hírszolgálati iroda következő hivatalos jelentését:

— Rosso, a Moszkvába küldött olasz nagykövet elhagyta Rómát és Moszkvába utazott. Goretin római szovjet nagykövet ugyanakkor elhagyta Moszkvát, hogy Rómába utazhassék.

Rómából jelentik: Hivatalosan jelentik: Rosso olasz nagykövet elutazott Moszkvába. Ugyanakkor Goretin római szovjet nagykövet

elutazott Rómába. A két nagykövet megérkezése után nyomban megkezdte hivatali működését.

Megérkezett Amerikába a „Prezident Roosevelt”

Newyorkból jelentik: A Havas jelentése szerint a Prezident Roosevelt gőzös 700 utasával Angliából jövet megérkezett Newyorkba.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT